

Uj justicmord Litvániában

Minden komoly bizonyíték híján 10-12 évi fegyházra ítélték négy zsidó mészárosot,

akiket azzal vádoltak, hogy meggyilkoltak egy állatorvost

Kovno, november 12. A litvániai Schaulen városának törvényszéke előtt az utóbbi napokban olyan pert tárgyaltak, amely az egész litván zsidóságot ma is óriási izgalomban tartja. A bírak előtt négy zsidó mészáros állott: Mann, Fleischmann, Schneider, Lakunischek. A négy zsidót azzal vádolták, hogy meggyilkolták Awischenis állatorvost. A vádlottak Awischenis állatorvost. A vádlottak Awischenis állatorvost. A vádlottak Awischenis állatorvost.

A részeges állatorvos

Awischenis valamelyik reggel halva találták a háza melletti kutban. Megállapították, hogy az állatorvos az előző este a zsidó vágóhidon tartózkodott és hogy a négy vádlottal egy darab szappan és kendő fölött szóvalásba keveredett. Tudták az állatorvosról, hogy haragszik a zsidó mészárosokra, állandóan bosszantotta őket és így nem volt népszerű előtűk. Amikor Awischenis a kora reggeli órákban a lakása melletti kut közelében halva találták, mindenki meg volt győződve, hogy a részeges ember a nagy sötétségben minden bizonytalansággal beleesett az aleasony kávéju kutba. Anál feltűnőbb volt, hogy az ügyészség egészen felületlen és rövid ideig tartó vizsgálat lefolytatása után elfogató parancsot adott ki az említett négy zsidó mészáros ellen, akiket tisztességes, békeszerető polgároknak ismernek. A mészárosok letartóztatásuk előtt önként jelentkeztek a vizsgálóbíróknál és elmondották, hogy Awischenis együtt volt velük az előző este a vágóhidon. A letartóztatást rövid idő múlva felfüggesztették és mindenki meg volt róla győződve, hogy a büntető hatóságok be fogják szüntetni az eljárást. Mégis pár nap múlva a szabad lábra helyezett mészárosokat minden indok nélkül újra lezárták és pár nap múlva már vádiratot is készítettek ellenük, majd Schaulenben a törvényszék elé kerültek.

Ellentétes szakvélemények

A nyilvános tárgyalás egyetlen új szempontot nem tudott produkálni. Nem lehetett kimutatni semmiféle összefüggést a vádlottak és a gyilkosság között. A törvényszéki szakértők szakvéleményükben eltérő jelentést tettek. Egyik részük azt állította, hogy a halott állatorvos beszületési idegen kéztől eredő ütlegektől származtak, mások viszont azt mondták, hogy a sebek a kut köveire való eséstől származnak.

Awischenis állatorvos ruháján zsírfoltokat találtak, amiből a vád képviselője azt következtette, hogy ezek a foltok nem származhatnak mástól, mint attól, hogy az állatorvos nagyon közel került a mészárosokhoz, akik zsiros ruhában dolgoztak a vágóhidon. Ebből nyilvánvalóan arra következtetett, hogy Awischenis és a mészárosok között dulakodás zajlott le. Az egyik szakértő kijelentette azt is, hogy teljességgel lehetetlen, mintha Awischenis lezuhant volna a kutba anélkül, hogy onnan élve ki ne tudott volna mászni. Fel kell tételezni, hogy vagy ákivületi állapotban, vagy pedig halva került a kut mélyére.

Az ügyész vádbeszédében elismerte, hogy közvetlen bizonyíték a vádlottak ellen nincs, de — ugymond — a gyilkosságok eseteiben legtöbbször nincs is közvetlen bizonyíték.

Wenzklauska ügyvéd, a mészárosok védője, megállapította, hogy a vádlot-

tak ellen semmilyen gyanu sem merülhet fel, hiszen mindnyájan büntetlen előéletű, becsületes és békeszerető emberek. Nem lehet egy mészárosnak egy bosszus kijelentésére vádat építeni. Az egyik mészáros ugyanis egy alkalommal azt mondotta a részeges állatorvosról, hogy nem ember, hanem disznó. Ha gyilkosságról lenne szó, hol vannak a vérnyomok és hol vannak a halálos sebek. Mindezt a vád nem tudta produkálni és az egészséges logika is ellentmond azoknak, akiket a szerencsétlen emberek ellen

emelt. November 7-én, csütörtökről péntekre virradó éjjel a schauleni bíróság mégis marasztaló ítéletet hozott és három metszöt: Mann, Fleischmann és Schneidert tizenkét évi fegyházra, Lakunischeket pedig öt évi börtönrre ítélte. Ezenkívül a vádlottak tartoznak az állatorvos özvegyének 3600 dollárt, anyjának pedig 5000 dollárt fizetni. Az elítéltek hozátartozói az ítélet kihirdetése után összeestek és sírógöresöt kaptak. Az ítélet a litván zsidók között óriási megbotránkozást keltett.

Pabst őrnagynak nem imponálnak az osztrák választások eredményei

Venecia, november 12. Pabst őrnagy ma délután elutazott Bozenbe, ahol a mai éjszakát tölti. Az osztrák Heimwehr volt vezérkari főnöke holnap tovább utazik Innsbruckba. Elutazásakor a Gazette Venezia munkatársa beszélgetést folytatott Pabsttal a pályávaron, aki nyilatkozatában azt hangoztatta, hogy ő és elvaratái nem tulajdonítanak nagy fontosságot a választá-

soknak. A parlament a Heimwehr álláspontja szerint az állam bajait nem gyógyítja s ezért felesleges. Pabst őrnagy adott kifejezést afelett, hogy a helyén maradó osztrák kormányban olyan kitűnő jellemű, jó nacionalisták foglalnak helyet, mint Starheimberg és Hueber, akik majd minden helyzetben gondoskodni fognak Ausztria jólétéről.

SOS szolgálat az angol rádióban

Az angol rádiótársaság számtalan esetben ment meg ember-életeket sürgősen közvetített segély-üzeneteivel

London, november 12. A londoni British Broadcasting Company irattárában a legérdekesebb okmányokat az SOS-osztályon őrzik. Kétségtelen, hogy a közönség nagy tömegeit az angol rádiótársaság SOS-szolgálatára érdeklő a legjobban, amire a legjobb bizonyíték az a rengeteg köszönőlevél, amely az irattárban egész dobszékát tölt meg. De nemcsak levélben köszönik meg az érdekeltek a rádió segítségét, hanem néha egész furcsa módon is. Megtörtént például már az is, hogy a londoni rádió egyik bementője nagy doboz heringet kapott ajándékba, halálból azért, hogy egy izben figyelmeztette a halászbárkát, hogy nagy vihar fenyeget. Egy ismert halászfaluban csak egy halásznak volt rádiója és ez a szerencsés ember aznap otthon maradt. A többiek kimentek a tengerre, ahol azonban a vihar elragadta halóikat és maguk is csak nehezen menekültek meg bárkáikkal. A szerencsés halász, aki megmenekült a vihar viszontagságaitól, egy doboz heringet küldött ajándékkul a rádiótársaság bementőjének, a halászok nagyrésze pedig sietve felszereltette a rádiót.

A British Broadcasting Company SOS-szolgálatát méltán népszerű, mert már rengeteg esetben mentett meg emberéleteket és adott komor tragédiáknak happy end-es megoldást. A rádióhallgatók csodálatos szolidaritással segítik sikerre az SOS-üzeneteket, amire jó példa a következő eset: Egy fiatal ember halálos betegen feküdt az egyik londoni kórházban és egyetlen vágya az volt, hogy az édesanyját lássa. Az orvosok és ápolónővérek egye este megállapították, hogy ha valami csoda nem segít, akkor a betegnek már csak néhány órája van hátra és ez az életmentő csoda talán éppen az édesanyja ápoló keze volna. A rádió a kórház kérésére néhány percre megszakította az esti műsor leadását és az éteren keresztül üzenetet küldött az anyának, hogy hiszen fia beteggyázhoz. Az öregasszony egyik London környéki faluban mit sem sejtve ült a kályha mellett és költött. Nem volt rádiója és így nem hallhatta a számára küldött sürgős üzenetet. A modern drámának azonban sok hallgatója volt és majdnem ugyanabban a percben hatan ültek autóra a kör-

nyék különböző pontjain, hogy a sötét éjszakában az anyáért robbogjanak. Huszonnégy kilométer távolságból egy orvos sietett az anyához, egy tizenöt kilométer távolságra fekvő községből egy pék, ezenkívül egy lelkész, egy ápolónővér, egy rendőr és egy autogarázs alkalmazottja keltek versenyre autókön, hogy értesítsék és a kórházba vigyék az öregasszonyt. Három órán belül az anyja fia beteggyánál volt és a csoda megtörtént: a nagybeteg meggyógyult.

A londoni rádió SOS-szolgálatát egy kórházi ápoló hívta életre, aki egyszer megszanta az egyik beteget, aki kétségbeesve könyörgött, hogy hívják beteggyázhöz hozzátartozóit. Az ápoló tanácsjával hallgatta a beteg rimánkodását és ekkor hirtelen eszébe jutott a rádió. A Savoy Hillre sietett és előadta a kérést a szolgálatban lévő bementőnek. Ez nem habozott sokáig, hanem magára vállalta a felelősséget és leadta az éter-üzenetet. Így született meg a nemzeti és humánus szempontból egyformán fontos SOS-szolgálat, amely csakhamar olyan népszerű lett, hogy a kérések egész tömegei érkeztek a rádiótársasághoz.

A kérések azonban olyan különböző természetűek voltak, hogy a rádiótársaságnak meg kellett állapítani azokat a feltételeket, amelyek ma ezt a fontos szolgálatot szabályozzák. Csak nehezen lehetett megérteni a rádió-elfizetőkkel, hogy például az az öreg hölgy, aki kedvenc kutyáját elvesztette, nem találhatja meg őshét az éterben. Ugyanigy nem vállalkozhatott a British Broadcasting Company egy férfi üldözésére sem, aki hűtlenül elhagyta a feleségét, nem lehetett rádión keresztül ismeretlen örökösöket keresni, vagy a legközelebbi futballmeccsre jöveket rezerváltatni. Mert ilyen és ezekhez hasonló humoros kérések tömegével fordultak a rádióhallgatók a társasághoz, amely végül is megállapította, hogy csak olyan esetekben közvetít üzenetet, amikor élet és halál kérdése az, hogy érintkezésbe lépjenek valakivel, akit más módon lehetetlen sürgősen megtalálni és értesíteni. Hónapokig tartott, amíg a közönség tudomásul vette ezt a vezérlvet. A londoni rádiótársaság emberei még most is

Fejtájás és migrén megszűnik. Ismét visszanyeri életkedvét az ismert

Pyramidon tabletták

által. A „Pyramidon” név törvényileg védve van; utánzatok ily név alatt törvényileg üldözhetnek.

Valódi csak az eredeti „Meister-Lecithin”-csomagolásban

nevetve beszélnek arról az asszonyról, aki hálószobájának ablakába szellőztetés céljából kitétt és ellopott agytakaróját akarta rádió útján megkeresetni és arról a kétségbeesett férjről, aki egy nap kétségbeesve rohant a stúdióba, ahol elmondotta, hogy felesége megszökött és ötven fontot ígért egy SOS jelért.

A londoni rádió csak a legfontosabb és egészen komoly esetekben nyújt segítséget és mégis évenként körülbelül nyolcszáz esetben ad le SOS jelet. Az esetek fele eredménnyel jár, ami a hallgatók lojális segítségének köszönhető. Nemrégben például egy férfi egy fáradt gyermekkel találkozott St. Alban mellett az országúton. A portól belepett, fáradt íru a férfi kérdésre elmondotta, hogy gyalog jön Leicesterből és Londonba igyekszik a rokonaihoz. Ugyanaznap este ez a férfi végighallgatta a rádió SOS üzenetét, egy leicesteri finért, aki megszökött hazulról. Azonnal telefonált a rendőrségre és utmutatása alapján a London felé vezető országúton hamarosan meg is találták a gyermeket.

A rádióhallgatók segítési készségére jellemző az az eset is, amikor egy nyugalmazott tengerész tiszt meghallotta rádióján, hogy egy motorbiciklista fiatalembert keresnek, aki Anglia nyugati részén van turán és akit sürgősen Mentoneba hívtak apja halálos ágyához. A tengerész tiszt azonnal motorkerékpárjára ült és egy teljes napig cirkált türelmesen a városba vezető országútnak azon a részén, ahol a keresett személyt utoljára látták. Kitarításának megvolt az eredménye, mert egyszer csak megpillantotta a keresett motorkerék számát.

Néhány hónappal ezelőtt egy máster-mészteri hűbír kelt szárnyra az éterben. A figyelmeztető üzenet így szült: „M. kisasszony, aki állítólag egy árnázhban van alkalmazva, ne vegye be azt a port, amelyet egy South Kensington-i orvos írt neki. Semmiestre se vegye be az orvosságot addig, amíg nem beszélt az orvossal”. Az orvos ugyanis a páciens távozása után észrevette, hogy receptírás közben tévedés történt, aminek halálos következménye lehet. A páciens címét az orvos nem tudta és ezért sürgősen telefonált a rádiótársaságnak, amely az eset komolyságára való tekintettel fél órán keresztül rövid időközönként ismételte a figyelmeztető üzenetet, amellyel egy emberéletet mentett meg.

Voltak már esetek, hogy a tengeren időző kisebb hajóknak vagy halászcónakoknak közvetítettek SOS jelzést és bár ezeken a hajókon nem volt rádió, az üzenet mégis megkapták, vagy egy nagyobb hajótól, vagy a kikötőbe érve, valamelyik buzó rádióamatőrtől. Néha természetesen az SOS-jelek nem érik el rendeltetési helyüket, általában azonban a londoni rádiótársaság SOS-szolgálatát mégis méltán népszerű, mert rengeteg komoly esetben nyújt segítséget.

Francia nyelvtanok

magántanulók számára. Újra francia nyelvkönyv kötet 204 le. Hasznos társalgó könyvek: francia-magyar beszélgetések 51 le. Schidlaf dr. „1000 szó” módszere. 204 le. Schenk francia zsebnyelvtana 51 le; Vidékre utárvétél küldi

Lenage, Cluj

A f
tisz

1924

Bucuresti—
(Az Uj Kelet látott napvilág azon rendelete zeti kiadásai tisztviselők el A pénzügymin eléggé világos meg belöle, ho lven kategória fogják a költs teremtése érde delet ugyanis, vethetetlen” tis intézkedik. A ban meglehető a legkülönböző alkalmat.

A pénzügymin mindenekelőtt minden minisz zeti kiadások cíto eszközölni érdekében a p sitja az egyes elsősorban a f tetlen tisztvisel bocsátani azo akiknek kineve tét, valamint güket illetően r viselői statutum telményeknek. azok a tisztvis tek fegyelmi bi

A továbbiak az egyes minisz szempontok sz tisztviselőket, a kategóriába kel jó, közepes és ezt az osztály venni.

Szta

óta

A rendelet ma ban, hogy 1924 növekedett az o száma. Miután a nagy emelked nisztériumokhar tényleges szűksé látja egy lista kimutatandó, he és kik most az tagjai.

A rendelet vég tisztviselők elbe A harminc éves életévet betöltő ladektalanul ny kat a magánse állam a korhat köztől, haladékt A rendelet hang mi tisztviselők ségvetésben me hatják. Ezenfel minisztertanács állapított esetek az állami toszv A törvénytelen díjak rendszerét

Ki

Végül utasítja riumokat, hogy ban lévő állam zék meg, hajlan kációk ellenében

— A Sverdrup rinitás ügye. Os kormány elismer sát az Északi tekre.

— A HAGGI NAK ÉS BOX MÉBE. A Hag szakosztálya röv ünnepélyt rende tettel felkéri a csütörtök esti ó és pontosan je mátus kollégium boxolók treniro fogja újlag át

A felesleges és a hasznavehetetlen tisztviselőket bocsátja el a kormány

Megjelent a pénzügyminisztériumi rendelet, amely a köztisztviselők leépítéséről intézkedik — Minden minisztérium köteles 15 százalékkal csökkenteni a kiadásokat

1924 óta százezerrel növekedett a köztisztviselők száma

Bucuresti—Bukarest, november 12. (Az Új Kelet tudósítójától.) Ma délelőtti látott napvilágot a pénzügyminisztérium azon rendelete, amely az állam személyzeti kiadásainak csökkentéséről és a tisztviselők elbocsátásáról intézkedik. A pénzügyminisztériumi rendelet nem eléggé világos és nehezen állapítható meg belőle, hogy a tisztviselőknek milyen kategóriáit és milyen számban fogják a költségvetési egyensúly megteremtése érdekében feláldozni. A rendelet ugyanis az úgynevezett „hasznavehetetlen” tisztviselők elbocsátásáról intézkedik. A hasznavehetetlenség azonban meglehetősen tág fogalom, amely a legkülönbözőbb visszaélésekre adhat alkalmat.

Kiket ítéltek elbocsátásra

A pénzügyminisztériumi rendelkezés mindenekelőtt is precizizozza, hogy minden minisztérium köteles a személyzeti kiadásokban 15 százalékos redukáló eszközölni. Ennek megvalósítása érdekében a pénzügyminisztérium utasítja az egyes minisztériumokat, hogy elsősorban a felesleges és hasznavehetetlen tisztviselőket bocsássák el. El kell bocsátani azokat a tisztviselőket is, akiknek kinevezése törvénytelenül történt, valamint azokat, akik képzettségüket illetően nem felelnek meg a tisztviselői statutumokban lefektetett követelményeknek. Elbocsátandók végül azok a tisztviselők, akik kétszer kerültek fegyelmi bíróság elé.

A továbbiakban a rendelet utasítja az egyes minisztereket, hogy különböző szempontok szerint klasszifikálják a tisztviselőket, akiket a következő négy kategóriába kell beosztani: Nagyon jó, jó, közepes és rossz. Az elbocsátásnál ezt az osztályozást kell figyelembe venni.

Százezerrel növekedett 1924 óta a tisztviselők száma

A rendelet megállapítja a továbbiakban, hogy 1924 óta csaknem 100 ezerrel növekedett az ország köztisztviselőinek száma. Mintán nem valószínű, hogy ez a nagy emelkedés megfeleljen az egyes minisztériumokban a zavartalan munka tényleges szükségleteinek. Szükségesnek látja egy lista felfektetését, amelyben kimutatandó, hogy kik voltak 1924-ben és kik most az állami tisztviselői kar tagjai.

A rendelet végül a korhatárt betöltött tisztviselők elbocsátásáról intézkedik. A harminec éves szolgálatot, vagy az 57 életévet betöltő állami tisztviselőket haladéktalanul nyugdíjaztatni kell. Azokat a magányszerződéseket, amelyeket az állam a korhatárt elért tisztviselőkkel kötött, haladéktalanul fel kell bontani. A rendelet hangsúlyozza, hogy az állami tisztviselők a jövőben csak a költségvetésben megállapított fizetést húzhatják. Ezenfelül csak kivételes és a minisztertanácsi jegyzőkönvben megállapított esetekben tarthatnak számot az állami tisztviselők külön díjazására. A törvénytelenül húzott magas napi-díjak rendszerének véget kell vetni.

Ki akar nyugdíjba menni

Végül utasítja a rendelet a minisztériumokat, hogy a 15—25 éve szolgálatban lévő állami tisztviselőket kérdezzék meg, hajlandók-e bizonyos bonifikációk ellenében nyugdíjba menni. A

— A Sverdrup-szigetek feletti szuverenitás ügye. Osloból jelentik: A norvég kormány elismerte Kanada szuverenitását az Északi tengeri Sverdrup-szigetekre.

— A HAGGIBBOR TORNÁSZAI-NAK ÉS BOXOLÓINK FIGYELMÉBE. A Haggibbor torna- és boxszakosztálya rövidesen nagyobb sportünnepélyt rendez, amelyre való tekintettel felkéri a tornászokat, hogy a csütörtök esti órákon teljes számban és pontosan jelenjenek meg a református kollégium tornatermében. A boxolók trenirozását Gyémánt tréner fogja újlag átvenni.

rendelet a köztisztviselők körében nagy nyugtalanságot keltett. Ma délelőtti a köztisztviselők egyesületében értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy kérik fogják a kormánytól a szerzett jogok

respektálását és az autonóm intézeteknél állásban lévő magasrangú tisztviselők fizetésének redukálását.

A bukaresti lapok nagy cikkekből foglalkoznak a tisztviselők kérdéssel. A

A belga kormány erélyes intézkedésekkel törli le a börze-spekulációt

Háromszázmillió belga frank a hadsereg felszerelésére

Brüsszel, november 12. A belga kormány tegnap minisztertanácson foglalkozott azokkal a veszedelmes börze-manőverekkel, amelyeknek színhelye az utóbbi időben a brüsszeli és párizsi tőzsde volt. A minisztertanács felhatalmazta a pénzügy és igazságügyi-

nisztereket, hogy tegyék meg nyomban a szükséges intézkedéseket a börze-spekulációk megakadályozására, amelyek súlyosan megkárosítják a közönséget.

A minisztertanács ülésének további során a hadügyminiszter ígéretet tett

Lupta megállapítja, hogy 1919-től 1924-ig a gazdasági helyzet sokkal kedvezőbb volt, az értékesebb elemek nem vállaltak közhivatalokat és ezt az alkalmat felhasználva, minden felkészültség nélküli elemek hatoltak be a közhivatalokba, különösen nők, akik ma 50 százalékat képezik a köztisztviselők nagy seregének. 1914 és 1930 között a gazdasági válság következtében nagy kereslet indult meg a köztisztviselői állásokért. Politikai intervenciók következtében sikerült is a pártívek ezreit elhelyezni a közhivatalokba, oly módon, hogy vagy új hivatalokat kreáltak számukra, vagy pedig a meglévőket megszórtatták a régiéik és újak között.

A lap oda konkludál, hogy a közhivatalokban racionalizálni és normalizálni kell a munkát.

a kormány többi tagjainak, hogy tájékoztatni fogja őket az újabb felszerelési munkálatokról, amelyek rövidesen megkezdődnek és amelyek elvégzésére háromszázmillió belga frankot szavaztak meg.

25 vagon orosz dumping-hal érkezett Romániába,

de a kormány gazdasági bizottsága úgy döntött, hogy nem engedi meg az Oroszországból származó halak árusítását

Bucuresti—Bukarest, november 12. Ma délelőtti befutott a galaci kikötőbe egy Azri nevű hajó, amely 25 vagon Szovjet-Oroszországból származó szárított halat szállított Romániába. Az orosz halküldemény érkezése már hetekkel ezelőtt jelezve volt és élénk vita tárgyát képezte a bukaresti sajtóban. A nacionalista lapok azon az

állásponton voltak, hogy az orosz dumping elleni tiltakozás jeléül az egész halszállítmányt vissza kell küldeni Oroszországba. Voltak azonban lapok, amelyek arra hivatkoztak, hogy a halküldemény behozatalára már hónapokkal ezelőtt engedélyt kapott a kormánytól egy romániai cég és ezt a rendelkezést respektálni kell.

Ma este összeült a kormány gazdasági bizottsága, hogy foglalkozzék ezzel a kérdéssel. A bizottság úgy határozott, hogy nem engedélyezi a szovjethalak romániai árusítását. Ennek megfelelően távirati utasítást küldtek a galaci kikötő igazgatóságának, hogy akadályozza meg a hajó kirakodását.

Ujabb antiszemita-botrányok játszódtak le a szegedi egyetemen

Botrány egy keresztény és egy zsidó diák összeszólalkozása miatt

Szeged, november 12. A szegedi egyetem orvosi fakultásán a napokban egy keresztény és egy zsidó hallgató összeszólalkozott, melynek során tetlegességre került a sor. Az ügy a Bajtársi Szövetség elé került. Ez alkalommal a központi egyetem orvosi fakultásán kisebb botrányos jelenetek játszódtak le, azonban tetleges inzultációk nem fordultak elő. A zsidó hallgatókat karonfogva vezették le az

egyetemről, míg a keresztényeket csatlakozásra szólították fel. Az egyetem előtt tumultuózus jelenetek játszódtak le, majd a tüntetők a jogi fakultásra vonultak. Közben az illetékesek telefonon értesítették dr. Kovács Ferenc rektort, akinek utasítása alapján a kapukat lezárták. Csakhamar megjelent a jogi fakultáson maga a rektor is, azonban közben a tüntetők egy része

az egyik mellékajtot felfeszítette és elhagyta az épületet. A rektor kijelentette, hogy a zavargásokat egyes felelőtlen elemek provokálták és azok nem voltak előre megszervezve. Ugyanakkor pedig erélyes rendszabályokat helyeztet kilátásba, mert nem tűrhető, azt mondotta, hogy a tanulások nyugodt menetét ilyen zavargások szakítsák meg.

Angol cégek szállítanak hadianyagot Szovjet-Oroszországnak

Graham angol miniszter nem lát komoly veszélyt az orosz dumpingban

Egy szélső-baloldali angol képviselő „piszkos kutyák falkájának” nevezte a konzervatívokat

London, november 12. Az angol alsóház mai ülésén a kérdések özönével árasztották el Graham kereskedelmi minisztert az orosz dumpinggal kapcsolatban. A miniszter válaszában azt hangsúlyozta, hogy az a kevés árú, amely néhány hónap óta Oroszországból angol piacra kerül, aránylag olyan csekély mennyiség, hogy sem a piac elárasztását nem jelenti, sem pedig huzamosabb ideig tartó áralakító hatással nem fog

rendelkezni. A népoktatásügyi novella harmadik olvasásánál Vormersley konzervatív képviselő azt a megjegyzést közzétearta meg, hogy a kevésbé tehetősek általában nem szívesen látják az iskolaköteles kornak 14 évről 15 évre történő felemelését, mire Mac Gowenn szélső baloldali képviselő sértő kitételel használt Vormersleyvel szemben s azt is hozzáfűzte, hogy Vormersley állítása hazugság. Mac Gowenn többszöri fel-

szólítás után sem volt hajlandó sértéseit visszavonni s ezért 305 szavazattal 40 ellenében 5 ülésről kizárták. A szélső baloldali képviselő dühtől sápadtan hagyta e a termet és kimenőben „piszkos kutyák falkájának” nevezte az ellenzéki pártot. Az ülés végén a kormány részéről bejelentették még, hogy több angol cég engedélyt kapott a szovjet részére történő hadianyagszállítások lebonyolítására.

... az asszonyról, lakába szellette, ellopott agytaka, in megkerestetni a férjéről, aki egy ant a stúdióba, felesége megszűgért egy SOS

... a legfontosabb tettekben nyújt se- kent körülbelül le SOS jelet. Az l jár, ami a hall- nek köszönhető. férfi egy fáradt St. Alban mellett l belepített, fáradt lmondotta, hogy l és Londonba z. Ugyanaznap alleatta a rádió esteri fiúert, aki zonnal telefonált tatása alapján a zaton hamarog- gyermekét.

... itési készségére amikor egy nyu- zt meghallotta storbicklista fia Anglia nyugati l sürgősen Men- álos ágyához. A motorkerékpár- napig érkált tü- zető országútnak teresett személyt ysának megvolt yszer csak meg- motorkerék szá-

... lőtt egy máster- zarnyra az éter- zénen így szolt: lítólág egy ár- a, ne vegye be South Kensington- mmesetre se ve- ddi, amíg nem orvos ugyanis a észrevette, hogy lés történt, ami- énye lehet. A nem tudta és l a rádiótársá- t komolyságára kereszttől rövid l figyelmeztető emberéletet men-

... hogy a tengeren vagy halászeső- SOS jelzést és nem volt rádió, apták, vagy egy a kikötőbe érve, amatórtól. Néha lek nem érik el általában azon- saság SOS-szól- szerű, mert ren- nyújt segítséget.

... vtanok Linna francia d. Hasznos tár- megvar beszél- dr.: „1000 szó” k francia zseb- utánvétel küldi Clu?

Bizonyítás elrendelése nélkül szüntette meg a törvényszék a Czur-Salom sajtóperében az eljárást

A kiegészített bíróság helyt adott dr Ghilezan permegszüntető indítványának — Dr Weiszburg a táblához fellebbezte meg a törvényszék ítéletét és a per érdembeli tárgyalásához ragaszkodott

Cluj—Kolozsvar, november 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész erdélyi zsidó közvéleményt foglalkoztatja dr. Weiszburg Chaimnak dr. Gara Ernő ellen indított sajtóperének tárgyalása, amely két napja folyik a kolozsvári törvényszék előtt. Hónapokkal ezelőtt az Ellenzékben cikkek jelentek meg, amelyek rendkívül durva és igaztalan támadásokban részesítették a Czur-Salom-akciót és annak kezdeményezőjét, dr. Weiszburg Chaimot. Az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy ezek a cikkek bizonyos helyről jövő sugalmazások alapján láttak napvilágot és a becsületében súlyosan megrágalmazott Weiszburg dr. a bíróságnál keresett orvoslást a cikkíró és az informátorok ellen. Így került az ügy a kolozsvári törvényszékhez, amelynek tárgyalásai elé annál fokozottabb érdeklődéssel tekintett az erdélyi zsidó közvélemény, mert a bíróság ítéletétől várta, hogy a cikkek megjelenése óta különböző helyeken hangzatosított rágalmaknak és gyanúsításoknak vége szakadjon. Erre azonban egyelőre nem került sor, minthogy a per egy jogi fórumán megfellebbezték és a bíróság egy idevonatkozó paragrafus alapján megint határozatot hozott, még mielőtt a bizonyítási eljárásra sor kerülhetett volna.

Tegnap tudósításunkban már beszámoltunk arról, hogy dr. Pollák Sándor és dr. Kohn Hillel másod- és harmadrendű vádlottak a bírói fórum előtt, de peren kívül is, hangsúlyozták, hogy nem zárták ki magukat a bíróság elé, hanem azonnal azonnal hajlandók a bíróság elé válni a kérdést és ekkor dr. Kertész Jenő bejelentette, hogy eljött a vádat dr. Pollák Sándor ellen. Erre következett az a meglepő fordulat, amelyre senki nem számított. Dr. Ghilezan, a vádlottak védője ugyanis hivatkozva a büntetőtörvénykönyv 115. és 116. paragrafusára, az eljárás megszüntetését kérte dr. Gara és dr. Kohn Hillel ellen is, mert a paragrafus szerint, amennyiben a rágalmas bűntettben bíróság elé állított vádlottak egyike ellen az eljárást megszüntetik, úgy az automatikusan megszűnik a többiekkel szemben is.

A szerda délelőtti tárgyalás Minthogy a bírói tanács nem tudott meggyezni a betérjesztett indítványt illetően, a tanács kiegészítését határozta el és ma délelőtre halasztotta a per tárgyalását, amely feszült érdeklődés mellett, dr. Crucin Horatiu táblabíró elnökletével fél tíz órakor vette kezdetét.

A mai tárgyaláson Weiszburg dr. és jogi képviselője dr. Kertész mindent elkövetett, hogy a per érdembeli tárgyalását kiforszírozzák.

Ujabb vádindítvány

Dr. Kertész Jenő kér elsőnek szót a

Nem trükk, valóság!

Meleg, barátságos, tiszta

szoba

árból 20 százalék

Bőséges, izletes, házi

étkezési

árból 10 százalék

kedelményt kap Ön mint ezen lap előfizetője BUDAPESTEN a

Park szállóban

VIII. Baross tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával

tárgyaláson és kijelentette, hogy

a vádat az Ellenzékben ez év október 25-én megjelent cikk miatt is kiterjeszti a vádlottakra.

Benyújtotta a lappeldányt és a cikk hiteltel fordítását, hangsúlyozva, hogy alkalmat akar adni úgy az első, mint a második- és harmadrangú vádlottaknak, hogy kellőképpen védekezhesenek. Hangsúlyozza, hogy minden erejével azon lesz, hogy maga is fölös bizonyítékokkal járuljon hozzá a bíróság kellő felvilágosításához. Ha pedig a bíróság mégis úgy határozna, hogy a vádnak dr. Pollák Sándorral szemben való eljártása következtében megszüntetné az eljárást, dr. Gara Ernő és dr. Kohn Hillel ellen is, az ügy letárgyalása mégis szükséges lesz, mert az Ellenzék október 25-i közleménye újabb rágalmas kijelentéseket tartalmaz, amely újabb büntetői eljárásra jogot ad. Ez csak abban az esetben nem történhetne meg, ha a vádlottak az ügy letárgyalására haladékot kérnének.

Gara Ernő dr. kijelenti, hogy nem kér haladékot és hajlandó bizonyítani az október 25-én megjelent cikk állításait is. Dr. Kertész Jenő ezután folytatja fejtegetéseit. Hangsúlyozza, hogy az inkriminált négy cikk közül dr. Pollák Sándor és dr. Kohn Hillel csak kétfőben szerepelnek.

Erőltetettnek tartja azt a jogi feltevést, hogy a rágalmas elkövetésben a második- és harmadrendű vádlottaknak ugyanolyan szerepük volna, mint dr. Gara Ernőnek.

mert szerinte más elbírálás alá esik az, ha valaki információkkal szolgál egy cikk megírására és más az, ha valaki azt nyilvánosságra hozza. Eppen ezért nem tartja lehetségesnek, hogy abban az esetben, ha dr. Pollák Sándor ellen a vádat eljött, dr. Gara Ernő és dr. Kohn Hillel is felmentést nyerjenek a törvényszék előtt. Hangsúlyozza, hogy a Czur-Salom ügye rendkívül nagyhorderejű kérdés és közérdekké volna, ha tárgyalás alá kerülne ez a per, amelyben egy a magánvádló, mint a vádlottak igazolhatják magukat a nyilvánosság előtt és így nem szabad lényegtelen alaki okok miatt megszüntetni ezt az eljárást.

A bíróság megszünteti az eljárást

Az előterjesztés után a közönség azaz az impresszióval távozott a tereméből, ahol a bíróság tanácskozára vonult vissza, hogy a per folytatni fogják annál is inkább, mert a magánvádló új vádindítványt nyújtott be. Annál meglepőbb volt azonban a törvényszék ítélete, amelyet egy órai tárgyalás után hirdettek ki a kibovított bírói tanács. A bíróság dr. Ghilezan Liviu tegnapi előterjesztésének adott helyet és felmentette úgy dr. Gara Ernőt, mint Kohn Hillel vádlottakat azzal az indoklással, hogy dr. Pollák Sándor ellen a magánvádló eljett a vádat és a büntető törvénykönyv 115. paragrafusára szerint ezzel automatikusan megszűnik az eljárás a többi vádlottak ellen is.

Dr. Kertész Jenő több paragrafusra való hivatkozással fellebbezést jelentett be az ítélet ellen, kérve a bíróságot, hogy a jegyzőkönyvet és az ítéletet lehetőleg már holnapra elkészítsék, hogy az ítéletábla még e héten határozhasson az ügy folytatása érdekében.

Miért ejtették el a vádat a másodrendű vádlottak ellen

Megkérdeztük dr. Kertész Jenőt, hogy milyen indokok vezették akkor, midőn a másodrendű vádlottak ellen a vádat visszavonta.

— Kijelenthetem, — mondotta dr. Kertész — hogy a két vádlottára vonatkozó indítványra dr. Weiszburg Chaimtól nem kaptam megbízást. Erre a lépésre más körülmények készítettek. A Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke fejezte ki előttem azt az óhaját, hogy a másodrendű vádlottak ügyét, miután cionistákról van szó, cionista fórum elé vigyük. En magam szívesen vettem tudomást erről, mert dr. Kohn Hillel és dr. Pollák Sándor ügyvédkollégám, akik

kel szembeni szerepem számomra semmi esetre sem lehet kellemes. Sajnálom, hogy ügyfelemet, dr. Weiszburg Chaimot állandó tiltakozása után ilyen irányban befolyásoltam.

— Még csak annyit, hogy ezzel nem akartam kibújni a bizonyítás elől, mint ahogy azt ellenfeleim állítják. Egyáltalán nem vezet ez a szándék, hiszen ennek ellenkezőjéül állandóan demonstráltam, de fenntartom ama jogi meggyőződésemet is, hogy jelen esetben nem alkalmazható ama törvényt, amely a vádlottak ellen ilyen könnyű szerrel szünteti meg az eljárást. Mindenesetre

Vilmos excsászár „tudományos” könyvet ír a kampsókereszt eredetéről

Az excsászár bonyolódott levelezést folytat német tudósokkal antropológiai problémákról

Berlin, november 12. Vilmos volt német császár doorní magányában élénk tudományos munkát folytat. Egy amerikai újságírónak sikerült bejutni az egyébként nagyon zárkózott életet élő volt császárhoz, aki mostani elfoglaltságáról a következőket mondotta:

„Ujabbán sokat olvasok és kora reggeltől estig tudományos problémákon dolgozom. Az ember származásánál írott egész irodalmat ugyszólván felszívtam magamba. Nincs az a német és angol tudományos mű, amely az utóbbi években erről a témáról megjelent, hogy ne olvastam volna. De ettől függetlenül sokat levelezek német tudósokkal, akik időnként meglátogatnak a doorní kastélyban, hogy megvitassák velem a tudomány számos problémáját.”

Vilmos excsászár többek között kijelentette, hogy különösen érdekli őt Leo Prohélus német származású afrikai utazó munkássága.

Uj! Megnyilt Uj HOTEL-NORD szálloda

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 69 (az északi pályaudvar mellett)

Tejlesen új épület, modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók érdeklődésben részesülnek

nem hangzott még el az utolsó szó: e pillanatban a tábla kezeiben van a döntés.

Amint ebből a nyilatkozatból is kiderül, dr. Weiszburg Chaim nem nyugszik meg a törvényszék ítéletében, hanem ragaszkodik a per érdembeli tárgyalásához, hogy az említett cikkekben foglalt rágalmakkal szemben elégteltet szerezheszen úgy saját, mint a Czur-Salom számára.

— Nála találtam először — mondotta az excsászár — a szvasztika (kampsókereszt) eredetének legelfogadhatóbb magyarázatát. Nagyon szeretem azokat a műveket, amelyek az indiánusok származásáról világosítják fel a kulturemberiséget. A régi jó időkben, amikor más világot élünk, állandó kontaktust tartottam fenn német régészekkel, úgy hogy magam is kis jóindulattal archeológusnak mondhatnám magam. Örülök neki, mert öregségemre nagy gyönyörűséget találok ebben a tudományban. Érdekes azonban, hogy nem német ember kedveltette meg velem ezt a tudományt, hanem a svéd Oskar Montélius egy világhírű tudós, aki mint ember is, a legnagyobbak közé tartozik.

A császár végül kijelentette, hogy még a tél folyamán rendezni fogja hevenyészett jegyzeteit és könyvet ír tudományos megállapításáról.

A feketeautós banditák a kolozsvári tábla előtt

A nagyenyedi fegyház elfelejtette felkűldeni a vádlottakat és így a tárgyalást el kellett halasztani

Cluj—Kolozsvar, november 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Egész Erdély közvéleményét izgalomban tartotta annakidején az a rablóbanda, amelynek tagjait a „feketeautós banditák” nevével ruházták fel a feleségizott közhangulat. A feketeautós banditák mindenütt fantasztikus gyorsasággal és észrevétlenül jelentek meg, biztos szakértelemmel végezték el a legbonyolultabb bűntetteket, hogy aztán éppen olyan gyorsasággal tűnjének el, mint ahogy jöttek. A fekete autó, amely egyaránt működött Kolozsvaron, mint Szatmáron és Máramaroszigeten, valamint a kolozs- és marosmegyei községekben, hónapokon keresztül riasztotta fel bekés álmodó lakókat, akik már minden autóból a fekete banditák villámgyors masináját sejtették.

A koncon való összetűzés derítette ki végül a bűntetteket és emelte fel a fátylat a fekete autósok misztériumáról. Somogyi, a bandedezér megölte a koncert bűntársát, Koncot — nomen est omen — tetemét petróleummal leöntötte és Aranyosgyéres határában felgyújtotta. A gyilkosság felfedezése végül leleplezte a társaságot, amelynek tagjait a kolozsvári törvényszék súlyos ítéletekkel sújtotta. Somogyit négyrendbeli rablásért és egyrendbeli gyilkosságért huszévi fegyházra ítélte a törvényszék, míg a többieket, névszerint Thurzay Ferencet, Lénárd Jánost, Báncsik Fülöpöt és Gorjan Jánost 3-3 évi fegyházra ítélték.

A kolozsvári ítéletábla előtt mára volt kitiúze a máramaroszigeti postarabló autótulajdonos banditák fellebbeviteli pöre, amely elé az egész város közvéle-

ménye óriási érdeklődéssel nézett. A táblatanács zsufolt tárgyalóteremben nyitotta meg a tárgyalást, amelyet azonban közbejött okok miatt nem tarthattak meg. A kolozsvári ügyészség ugyanis időközben leszállította Nagyenyedre az elítélteket, a nagyenyedi fegyház igazgatósága azonban elfelejtette a tárgyalás napját és arra nem küldték be a vádlottakat. Így a tárgyalás napját bizonytalan határra elhalasztották.

Derült időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint tulnyomóan derült időjárás várható a szelek esőkként sével és éjjeli fagyokkal. A hőmérséklet Budapesten ma délben 6 fok Celsius.

Ezek a pengék elégítik ki Önt!

ROT BART-LUXUOSA
ROT BART-SONDERKLASSE
MOND-EXTRA GOLD
ROT BART-LILA
MOND-EXTRA (ZOL)

Vezérképvislet: C. DUISBERG Bucuresti, Str. Carol 3.

Am az eg 1800 tonna tonna követ amely az

Cluj—Kolozsvar Uj Kelet tud város vezető Egeresre, hogy ló villamoscsem villamosáram csak Kolozsvar dely még néh gyorsvonattal Mihali Tivadar Gáspár al dr. Zagoni, P Bruder város mérnök, a kolozsvari sajtó dégeket Szám Manolescu, a desével megalgatói kalauzol

Egeresen C érdeklőség eg pont technika dégeket. Ó mu lét, amely me gőzően hat. A amelynek hat áll és amely a ledik a befej lyik. Hatalma a huszonhét ötszáz négyze laló épületen, 15-én meg csu 15-én jelölték igazgató, Cor Emil bukares helyét. Azonna kálatok, ame mentet, 500 to lát és 10 ezer használtak fel munkáskezet rálé terveit B és onnan irány berendezési m

Az épület kö szinte egyik n amelyekben az munkások lak pont közvetlen mással és a n kal szemben v barakkon fény mosközpont fe saságu tempój pasz föld áll s tus elsején má káalltok, amel mint ötezer k vájtak ki séré helyén. Szepte nak a magash ber elsejére el let váza. Most fogadására sz tésen dolgoz megkezdődik pek installálá sziklára épite si befogadóké zőbb, mint az rem egymaga métert foglal Alkalmunk Szántó Miklós jelentette mu üzem minde junius elsejé gáltatást Kol ugy építettek lesz és szüls jelentős rész elláthatni.

Az üzem egyelőre tize egy 5000 és k áramfejleszté produkál az fejlesztí spec transzformát gasfeszültség előre, amely egyenként 46 óránként 20 Az üzem m vezetői egy i barakkban ba

Amerikai tempóban épül az egeresi hatalmas villamos-centrálé

1800 tonna cementet, 500 tonna vasat 300 ezer téglát és 10 ezer tonna követ használtak fel a gigászi méretű centrálé épületéhez, amely az erdélyi városok egész sorát fogja ellátni villamos árammal

Cluj—Kolozsvár, november 12. (Az Uj Kelet tudósítójától). Kolozsvár város vezetői ma délben kiutaztak Egeresre, hogy megtekintsék a készülő villamoscentrálét, amely nemsokára villamosárammal fogja ellátni nemcsak Kolozsvárt, de valószínűleg Erdély még néhány városát is. A déli gyorsvonattal indultak el Egeresre dr. Mihali Tivadar polgármester, dr. János Gáspár alpolgármester, Moldovan, dr. Zágoni, Pop Valér, Bornemisa és Bruder városi tanácsosok, Munteanu mérnök, a kolozsvári villamosművek igazgatója, valamint a kolozsvári és fővárosi sajtó több képviselője. A vendégeket Szántó Miklós és Grigore Manolescu, a belga főke közreműködésével megalakult vállalat vezérigazgatói kalauzolták.

Egeresen Cordazzi mérnök, a belga érdekelttség egyik exponense és a központ technikai vezetője fogadta a vendégeket. Ő mutatta be az épülő centrálét, amely méreteivel valóban lenyűgözően hat. Az épülő centrálé körül, amelynek hatalmas váza már készen áll és amely amerikai tempóban közeledik a befejezéshez, eleven élet folyik. Hatalmas munkássereg dolgozik a huszonhét méter magas és kétezeregyszáz négyzetméter területet elfoglaló épületen, amelynek helyén július 15-én még csupasz föld állott. Julius 15-én jelölték ki Szántó Miklós vezérigazgató, Cordazzi mérnök és Prager Emil bukaresti vállalkozó az épület helyét. Azonnal megkezdődtek a munkálatok, amelyekhez 1800 tonna cementet, 500 tonna vasat, 300 ezer téglát és 10 ezer tonna követ és homokot használtak fel és amelyek háromszáz munkáskezet foglalkoztatnak. A centrálé terveit Brüsszelben készítették el és onnan irányítják a villamosközpont berendezési munkálatait is.

Az épület körül barakkok nőttek ki szinte egyik napról a másikra a földből, amelyekben az épületnél foglalkoztatott munkások laknak. Maga a villamosközpont közvetlenül az egeresi vasútállomással és a mellette levő gipszgyárakkal szemben van elhelyezve. Az egyik barakkon fényképek mutatják a villamosközpont felépítésének amerikai gyorsasági tempóját. Julius 15-én még csupasz föld áll az épület helyén. Augusztus elsején már folynak az ásatási munkálatok, amelyek során nem kevesebb, mint ötezer köbméter földet és sziklát vájtak ki serény munkáskezelt az épület helyén. Szeptember elsején már látszanak a magasba emelkedő falak és október elsejére el is készül a hatalmas épület váza. Most a hatalmas turbinák befogadására szolgáló belső termek kiépítésén dolgoznak és decemberben már megkezdődik az áramot szolgáltató gépek installálása is. Az épületet magát sziklára építették fel. A gépteremek óriási befogadóképességére mi sem jellemzőbb, mint az, hogy például a kazánterem egymagában ezernégyezer négyzetméter foglalt el.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni Szántó Miklós vezérigazgatóval, aki kijelentette munkatársunknak, hogy az üzem minden valószínűség szerint június elsején megkezdődik az áramszolgáltatást Kolozsvárnak. A központot úgy építették fel, hogy az fejleszthető lesz és szükség esetén Erdélynek egy jelentős részét fogja villamosárammal ellátni.

Az üzem információjaink szerint egyelőre tízezer lóerőre rendezik be, egy 5000 és két 2500 HP-s gép végzi az áramfejlesztést. 6600 woltos áramot produkál az üzem és ezt 66 ezer wolttra fejleszt speciálisan erre a célra épített transzformátor. Négy hatalmas és magasfeszültségű kazánt állítanak be egyelőre, amelyeknek melegítési felülete egyenként 460 négyzetméter s amelyek óránként 20 ezer kiló gőzt fejlesztenek. Az üzem megtekintése után a vállalat vezetői egy igen izlésesen feldisznított barakkban bankettet adtak a vendégek

tiszteletére. A banketten, amely igen derűs és barátságos atmoszférában folyt le, több pohárköszöntő hangzott el. Manolescu mérnök méltatta az üzem jelentőségét, amelynek elsősorban sikerült Erdélyben a román és a külföldi tőke között effektív közreműködést teremteni. Manolescu mérnök Mihali polgármester egészségére üritette poharát. Mihali Tivadar dr. válaszában hangsúlyozta, hogy az üzem működése akkor lesz valóban ideális, ha a vállalat érdekei és Kolozsvár város lakosságának érdekei között sikerülni fog a harmonikus kiegyenlítődést megtalálni. Pop Valér dr. szólalt fel ezután, aki hangsúlyozta, hogy a román blokk, — amely eddig a város és a vállalkozás között létrejött szerződés ellen foglalt állást — nem a külföldi tőkével szemben kívánt opponálni, hanem csupán a szerződés bizonyos pontjain akart olyan módosításokat eszközölni, amelyek a város és a vállalat közötti jogviszonyt tisztázzák. Meggyőződve az elért eredményekről, ő is örömmel csatlakozik az ünneplőkhöz és üdvözli a vállalatot az elért eredményekért.

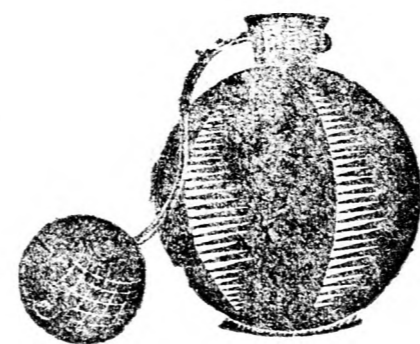
Zágoni István magyarul toasztozott a vállalkozás sikerére, majd Mihali polgármester emelkedett ismét szólásra és annak a kívánságának adott kifejezést, hogy az a harmónia, amely a román és kisebbségi tanácsosok között a fehér asztalnál megnyilatkozik, a zöld asztal mellett is érvényesüljön. Ő a maga részéről azon a véleményen van, hogy a kisebbségi tanácsosokat nemcsak a fehérasztal, hanem a zöldasztal mellett is hagyni kell, hogy anyanyelvükön beszéljenek.

Több pohárköszöntő hangzott még el a késő délutáni órákba behúzódtó banketten, majd este hat órakor a gyorsvonattal a vendégek visszatértek Kolozsvárra.

A Jockey Club kölnivíz energikus és tisztá illata azt a sportkedvelő előkelő világ kedvencévé tette

A kiváló sportlady a Jockey Clubot használja, mert elbájosítja is sport.

Eau de Cologne Jockey Club distillée par Lady Perle de Paris-Rouge et Noir Jockey Club-Corso

A mi modern ifjuságunk, a mozgás, az élet, az egészséges egyszerűség rajongója csak a legnagyobb lelkesedéssel fogadhatta ezt a kitünő kölnivizet, amelynek erőteljes és tiszta illata annyira megfelel izlésének.

Ez a sportkedvelő fiatalság, amely a szépség istennőjének áldoz, amely a testápolás ritusát vallásos áhitattal végzi el, ismeri a kölnivíz szerepét és sohasem bizza bőre egészségét bármilyen márkára. A Jockey Club, Lady gyártmánya, csak a legkiválóbb alkatrészeket tartalmazza. A Jockey Clubot bedörzsölésre is használják: a bőrt frissé és bársonyossá teszi.

Ujabb borzalmas rablógyilkosság történt a Regátban

Továbbra is virágzik a betyár-romantika — Benga ilfovmegyei paraszt borzalmas meggyilkolása

Bucuresti—Bukarest, november 12. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az egyik Bukarestet környező faluban az elmúlt éjjel borzalmas körülmények között végrehajtott rablógyilkosság történt. Eddig még ismeretlen rablók behatoltak Benga Nicolae Parlita községbeli gazdag örmény paraszt házába, akik meggyilkoltak. A paraszt ellen már hetekkel ezelőtt elkövettek egy rablási merényletet, amely alkalommal 50 ezer lejrel elégedtek meg a rablók. Benga akkor a felgyverkezett két banditát kénytelen volt 50 ezer lejrel kielégíteni, mert nem volt fegyvere, hogy védekezhesen ellenük. A banditák azonban kijelentették, hogy korántsem elégitette ki őket ez a zsákmány, mert el fognak még egyszerezni, amikor is 100 ezer lej elvinni.

Másodszor is megjelennek a rablók

Benga azonnal jelentést tett a hatóságoknál a merényletről. Bútan Benga néhány száz méterre lakik a falutól, a községi előjáróságnál azzal a tanácsossal látta el, hogy családostul fegyverkezék fel, hogy a rablók ellen védekezhesenek. Benga, feleségével és felnőtt fiával és leányával együtt ezután állandóan felfegyverkezve jártak, ami azonban nem volt elegendő a megmenekülésükhöz. Az elmúlt éjjel ugyanis a fiú és a leány azzal a kéressel fordult a szülőkhöz, engedjék el őket egy szomszéd faluba, ahol egy esküvőn akarnak részt venni. A két gyermek eltávozott és ekkor a szülők lefeküdtek. Benga és felesége külön szobában aludtak, Benga né szobájában pedig meglehetősen messze is feküdt a férje szobájától. Mindkettőjük ágya fölött egy-egy töltött fegyver lógott, amelyeket használni akartak akkor, mikor a rablók megjelennek. A

házban, az udvaron lévő szekérben bundájába burkolózva egy pásttor aludt, akinek másnap reggel kellett volna továbbmennie a faluból.

Megölik a gazdát, mert felismerte az egyik álarcos rablót

Ejféltájban a két rablónak sikerült beférkőznie a házba. Az udvaron megtalálták a szekérben alvó pástort, akit lekötöztek, száját felpecéztek és megfenyegették azzal, hogy agyonlövik, ha menekülni próbál. Ekkor hatoltak a mélyen alvó Benga szobájába, ahová bejutottak anélkül, hogy a szerencsétlen ember felébredt volna. Előbb elvették az ágya felől a puskát, majd felkötötték és felszólították, hogy adja át a 100 ezer lejt, mert tudomásuk van arról, hogy az elmúlt napokban egy telket adott el 350 ezer lejért. Benga kijelentette, hogy nem adhat pénzt, mert ezt nem itthon, hanem a bankban tartja. Amíg tárgyalnak, Benga felismerte az egyik álarcos banditát, bizonyos Jánost, akit a nevével szólított. Erre a két betörő, félve, hogy felismerik őket, megölték Bengát. Egy-

kük Bengát saját fegyverével szíven lötte.

Az asszony elhossa a csendőröket

A lövés hallatára kijött az álmából felriadt Bengáné, aki azonban elfelejtette magát hozni fegyverét. A halálra rémült asszonyt most faggatni kezdték, hogy hol a pénz, aki visszakapva lélekjelenlétét, azt hazudta, hogy az egyik szobában van 60 ezer, harmadikban pedig 50 ezer lej elrejtve. Míg a banditák elmentek a pénzt megkeresni, Bengáné kiugrott az ablakon és a faluba szaladt, ahol felbresztette egyik ismerősét. A banditák, mikor a jelzett helyeken nem találtak csak 3500 lejt, visszatértek és látva, hogy Bengáné nincs ott, elmenekültek. Ekkor érkeztek haza a meggyilkolt örmény gyermekei, akik apjukat meggyilkolva találták, anyjuk pedig nem volt a házban. A csendőrség az asszony vallomása alapján indította meg a nyomozást. Bengáné ugyanis hallotta, amint haldokolva ezt kiáltotta férje: „Megöltél János, megöltél.”

Egytől-hatévig terjedő börtönnel sújtották az izmaili kommunista-pör vádlottait

Bucuresti—Bukarest, november 12. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az izmaili törvényszék ma délben hirdette ki az ítéletet tízenyolc kommunista összekövésével vádolt ifjú perében, akik a vádirat szerint különböző merényleteket készítettek elkövetni az államrend és a jelenlegi kormányforma ellen. A bíróság a fővádlottat hat és félévi, két másik vádlottat 5—5 évi, nyolc vádlot-

tat három évi és hét vádlottat egy évi börtönnel ítélte el.

Az ítélet kihirdetése után a per fővádlottja elkiáltotta magát: — Le a polgári igazságszolgáltatással!

A bíróság azonnal összeült és rövid tanácskozás után a bíróság megsértéséért újabb hathónapi börtönnel sújtotta a vádlottat.

let: Str. Carol 3.

IRÓK - IRÁSOK

Bernard Shaw: Caesar és Cleopatra

Bernard Shaw összegyűjtött munkái sorozatában most jelent meg a nagy angol szatirikusnak egyik legnagyobb sikerű műve: Caesar és Cleopatra. Ha el olvassuk ennek a ragyogó darabnak, ennek az izig-vérig Shaw-alkotásnak könyvalakú kiadását, megértjük a mű elementáris sikerét. Caesar híres egyiptomi útja egészen új felfogásban és megvilágításban tárul az olvasó elé. A nagy angol író szatirikus álarcá mögött a moralista arca rejtezik s darabjában a mély gondolatok, meglepő ötletek, maró szellemmel telített párbeszéd sorai közt nemeskül mulattat, hanem örök emberi igazságokat és nagy emberi mélységeket tár föl a publikum elé. A Shaw-kötet, amely Hevesi Sándor művészi fordításában jelent meg, igaz nyeresége az irodalomnak. Az Athenaeum kiadásában megjelent csinos kiállítású mű ára 82 lej.

A meztelen Párizs. Azoknak a fantáziájában, akik nem látták, Párizs úgy él, mint a gyönyörös tobzódások városa. Pedig az illúziók és hiedelmek sövényével körülfont Párizs mögött ott van az igazi, valóságos Párizs, a mulatók, kávéházak mámorral fűtött zsvivaja mögött egy dolgozó, nélkülözhető embertömeg, mint vigságra kényszerített, könnyes Bajazzo. Somlyó Keller Ivánnak, a fiatal íróknak most megjelent könyve ezt a valóságos, igazi Párizst írja le. Az olvasó előtt meglevenedik Párizs élete: az ucca, a szerelem, a politika, a mulatók, a nyomor, a szerelem vására: minden, ami benne lüktet a valóságos, meztelen Párizs életében. Ára 80 lej.

Zilahy Lajos: Leona. Az ősi színházi szezon legnagyobb sikerű újdonsága, a Nemzeti Színház műsordarabja, Zilahy Lajos Leona könyvalakban is megjelent. Amilyen avatott tollu mestere a regényirodalomnak Zilahy, ép olyan virtuóza a színpad művészetének is. Színműve az elmúlt évek forradalmába viszi vissza az olvasót: olyan időkről ír, amelyben benne éltünk, olyan alakokról, amelyek még élénken élnek emlékeztünkben. Csak a legnagyobb író válalalkozhatik arra a kényes irodalmi feladatra, hogy a mult közelségét színpadra vigye: és Zilahy diadalmasan vezeti át alakjait az aktualitás meredekén és egy izgalmasan érdekes történet keretében megrázó erejű kórképet ad. Zilahy Lajos legújabb színműve olvasva ép olyan érdekes és lebilincselő, mint a színpadon. A csinos kiállítású mű az Athenaeum kiadásában jelent meg. Ára 95 L.

A. Reischek: A maórik földjén. (Világjárók). Az osztrák természettudós az úttörő egyike volt Ausztrália fiatal szigetországában; ő még a felfedezők küzdelmes és izgatott életét élte a szigetek ismeretlen mélyén, a maórik között. Fialalon került ki a déli szigetre, hogy új múzeumot rendezzen be Christ-churchben. Feladatát régen végrehajtotta már, nem tudott elszakadni ettől az elbűvölő földtől. Tizenkét év multával tért csak vissza hazájába! Fizetéséből megkúporgatótt pénzeszközét fölfedező utakra fordította. Bebarangolta egész Új-Zélandot és a környező szigeteket. Többnyire egyedül bolyongott. Hűséges kutyája, Cézár volt egyetlen kísérője.

1877 februárjában száll hajóra Trieszben. Március 25-én pillantja meg Ausztrália déli partját. Szeptemberben indul első kisebb útjára a sziget belsejébe. De ez csak előkészítője december-januári első nagyobb expedíciójának. Február végén Haast társaságában indul el a déli sziget havasai közé. Harmadik útján (1878 július-1879 március) az északi szigetet barangolja be. Azután az aucklandi múzeumban dolgozik.

1883 márciusában a Waitakerei hegység öserdejében folytatja kutatásait. A rákövetkező évben, márciustól októberig sorra járja a déli sziget fjordjait. Az 1887. esztendő a fjordok vidékén és a déli sziget belsejében tölti. 1888-ban megint az északi szigetekre bolyong.

1889. februárjában Aueklandból utra kel hazafelé és április közepén megérkezik hazájába. Örömet kísérjük el lelkes utazónkat a világ tulsó végére, követjük őt robinsoni életének kalandos útjain s amikor megválnak tőle, könyve végén, úgy érezzük, régi kedves barátunktól vettünk bucsut.

Az aranyozott egészvázsonkötésű kötet ára 256 lej.

Dominium-alkotmányt kap India

London, november 12. György angol király ma délnél megnyitotta az indiai alkotmányozó konferencia ülését.

Utána a patialai maharadsza felkérte Macdonald miniszterelnököt, hogy fogadjon el a konferencia elnöki tisztét.

Macdonald után a baroodai és a yanunkapurhi maharadszák mondták beszédet és köszönetet mondtak a kormányának a konferencia összehívásáért. Az összes beszédek az angol rádió közvetítette az egész világ hallgatóságának.

A konferencián az angol kormányt Macdonald miniszterelnök, Henderson

külgyminiszter, a gyarmatügyi miniszter, a lordkancellár és az indiai alkirály képviselik.

A hercegi államok, továbbá a mohamedán és hindu nép delegátusaival együtt a konferencián 86 delegátus vesz részt.

Délután az intézőbizottságot választották meg. A bizottság megállapította a konferencia munkarendjét.

A konferencia valószínűleg ki fogja terjeszteni a hindu nép jogait és Indiának az angol világbirodalom keretében dominium-jogállást fog biztosítani.

Rét nagyközség parasztjai föllázadtak a szovjet ellen

Gépfegyverrel és tűzérsséggel verték le a lázadást

Bécs, november 12. Moszkvából érkező hírek szerint Oroszország két nagyközségében, az ostrovi kerületben lázadások törtek ki. A két község — Duppi és Jesinov — lakossága vonakodott beszolgáltatni a reájuk kivetett gabonát. A parasztok nyíltan kijelentették, hogy semmilyen körülmények között sem hajlandók természetük beszolgáltatni, annál kevésbé, minthogy a szovjet alig fizet érteke valamit, viszont az adókat a legkiméletlenebbül hajtja be. A két község kommunista előjárója jelentette az esetet a kerületi központhoz, ahonnan egy szakasz katonaságot rendeltek ki. A parasztokat azonban nem félemlítette meg a katonák megjelenése, hanem maguk is kapát-kaszát ragadva, megtámadták a fegyveres szakaszt.

Erre cseka-csapatokat rendeltek ki, akik gépfegyverrel és könnyű tűzérsséggel vonultak fel és a csoportosuló parasztok közé lött. A lázadást letörték. A csapat parancsnoka néhány embert, közöttük az egyik község papját, el is fogatta. A papot statáriális uton fölbeltették.

Háborút jósol egy amerikai miniszter a fegyverszünet évfordulóján

Castle miniszter háborus veszedelmet lát a gazdasági depresszióban

Newyork, november 12. Newyorkban minden évben, november 10-én ünnepélyes keretek között szokták megülni a fegyverszünet évfordulóját. Ezidén a newyorki fogadást Castle államtitkár vezette. Castle a Newyorkba delegált különböző államok konzuljai előtt érdekes beszédet tartott a mai Európáról:

— Önök — mondotta a miniszter — sokan vannak fiatalok, akik nem élték át a világháboru borzalmaikat. Kérem, ne gondoljanak romantikával a háborúra, hanem igyekezzenek hangulatot csinálni ellene. A háboru réme, különösen a gazdasági depresszió miatt, mindenütt fenyeget és a délamerikai események mögött szintén gazdasági

okok húzódnak meg. A gazdasági depressziót a világháboru idézte fel. Remélhető, hogy az egészséges emberi ész s a népek becsületes lelkiismerete meg fog övni bennünket egy újabb katasztrófától. Elvégre Európa és Amerika egymásra utalt két terület. Ha Európának jó vásárlóképessége van, akkor Amerika ott is el tudja helyezni áruait és Franciaország egy prosperáló Németországgal nagyon jól köthet üzletet. Mindennek előfeltétele azonban a béke és megértés.

Beszéde továbbí során Castle miniszter kitért Hitlerék politikájára és azt mondotta, hogy a versaillesi szerződés felborítása feltétlenül háborura vezet.

A leszerelési konferencián a tengeri főhatalmak javaslatot tettek, hogy általános leszerelési egyezménybe vigyék bele a londoni tengerészeti konferencia alapelveit

A konferencia többsége elvetette a katonai szolgálati idő maximalizálását — Hoover a tengeri leszerelésről

Genf, november 12. A tengerészeti főhatalmak azt a javaslatot tették a leszerelés előkészítő bizottságban, hogy vigyék bele az általános leszerelési egyezmény tervezetbe a washingtoni és londoni tengerészeti konferencián érvényre juttatott alapelveket.

Olaszország fenntartással élt a javaslatokkal szemben és teljes hozzájárulását arra az időpontra halasztotta, amikor sikerülni fog az egyes hatalmak közti relációkat és erőviszonyokat a tengeren rendezni.

Franciaország egyébként a most Genfben folyó tengerészeti bizalmas megbeszéléseken hajlandónak nyilatkozott a kategóriák szerinti korlátozás elfogadására.

Genf, november 12. Az előkészítő leszerelési konferencia arról is tárgyalt, iktassanak-e be a tervbe vett nemzetközi leszerelési egyezménybe olyan határozatot is, hogy minden ál-

lam maximálni tartozik a katonai szolgálati időt, természetesen csak azok az államok, amelyekben általános védőtelettség áll fenn. A lengyel, román és angol delegátus a katonai szolgálati idő maximalizálása mellett szólaltak fel, míg a francia, belga és jugoszláv delegátusok elleneztek az indítványt, a mely a szavazás alkalmával kisebbségben is maradt.

Washington, november 12. Hoover elnök a fegyverszüneti évfordulón ünnepi beszédében megállapította, hogy az 1930-ik év a béke évkönyveiben a legjelentősebbek közé tartozik, mert sikerült a tengeri fegyverkezést megállítani és a hadihajók számát is csökkenteni. Annak hangoztatása mellett, hogy Amerika most is a tengerek szabadságának híve, Hoover annak a reményének adott kifejezést, hogy a jövő háboruit a döntőbíráskodás teljes kiépítése révén meg lehet előzni.

Köhög, rekedt?

Gyors enyhülést, biztos gyógyulást hoz a

SIROMALI

Olcsó, jézú, tápláló, malátás készítmény

Gyarmati Ferenc képkiallítása a KAC-klubban

Vérbeli művészember, aki az író pályán kezdte és nem jelentéktelen tehetségével ismert név volt évekket ez előtt az erdélyi litterátusok között. Három könyv jelzi ennek a periódusnak a teljesítményét Gyarmati karrierjében, aki egyszer váratlanul abbahagyta az írást és akkor már amatőr képekben megnyilatkozó festői készségét kezdte fejleszteni. Az erdélyi festők évtizedes centruma: Nagybánya volt az a hely, ahol Gyarmati a kezdetek kezdetén dolgozni kezdett. A legjobb mesterek, végül a nagynevű Ziffer Sándor nézték csodálkozó szemekkel a fiatal festő évről-évre való lendületes fejlődését, aki művészi vőnáját nem tudta úgy kiélni az irodalmi munkásságában, mint festőművészetében és rövid néhány év alatt megszerezte azt az iskolát, amellyel művészi látását vászonra dobhatta. Gyarmati a nagybányai festők közül való, aki Ziffer expresszionista iskolájának követője. De ennek ellenére Gyarmati nem képvisel prononszírozott irányt: elsősorban eredetien különbözik a szokványos nagybányai tájképek festőitől. Tájképeiben nem látjuk az esztendő-kön át megszokott bányai levegőt, bányai hegyeket és az egy felfogásra valló színkeverést. Gyarmati egyéni iskoláját nem befolyásolták döntően a nagybányai irányok, megmaradt moderált és tuzásokba nem hajló művészek, aki a természetet és az embert egyéni szemmel látja és egyéni színekkel festi meg.

Tájképein minduntalan megjelenik az ember, soha nem tulzó, mindig leegyszerűsített vonalakkal. Egyik szép képén: a „Kaszások a hegyen” című érdekesen adja vissza a kaszáló paraszt erőfeszítését. Egyik valóban nagyvonalu olajfestményén: az „Öreg horgász a Maroson” című valósággal ünnepélyes hangulatban adja vissza a horgászot környező végtelen csücsdet. Naplementéje, Déva reggel című olajképei még a legsikerültebbek olajképei között, míg gazdag színkészséggel, eredeti fölfogásban megalkotott pasztellképei, amelyekben talán többet is nyújt, mint olajfestményeiben, apró hangulatokat, meleg színeket adnak. Holdas est, Szénahordás, Parkrésztlet, stb. pasztelljei tanúbizonyságnak egy komoly tehetségre alapozott, lelkiismeretes munkának, amelynek a fiatal festőművész karrierjére indult. Sok nyugtalanság, sok fejlődőképesség van Gyarmatiban, aki jó uton halad ahhoz, hogy az első közé küzdje fel magát. Képei nov. 16-ig tekinthetők meg a KAC-klubban.

(—lay)

AMBROSI, FISCHER & CO. AIUD-JUD-ALBA

Az őszi szállítás megkezdődött. Aki biztos eredményt akar elérni, ültessen fákat, bokrokat, stb. az őszi folyamán.

Árjegyzék kívánatra díjmentes

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

HI

Uj Kelet... Főszerkesztő... Felelős szerk... Bukares... Hátszegi E... Képek... megjelölés

Nin

csillag az égen... értekezlet... meg... eszeveg és fecseg... eakat, amik ez... elhangzanak, v... tani, ugy a Ni... malna. Ha villo... nák át a konfe... szedeket: olya... szétszágározi a... sölétebb agyakt... nyi világosság... okos ember ül... cialkon, hogy a... salja. Vagy az... a világ ostobasá... mert ezek a ko... csak szó-fordulo... dolgok folyásá... érezhető. Mint... mia terjengene... szél és minden... semmitmondóan... Az egész kon... örület olabó t... tákos bölesek és... egész szóarado... jel, hogy általuk... küthessenek, ha... bölesességük, de... séjük terhetől... szöből ért az oka... vagy nagyon el... sok szó miatt... vagy pedig mé... resszusok böles... saik. A tanácsot... nem a tanácsra... amióta a tanács... ma megövekedé... sa ma nagyobb... S ebben a tan... jobb tanácsot a... végre bátorisága... nem tanácsokra... Már Hamlet han... az okoskodás... kellene tehát és t... kongresszus és tő

Tiltakozó gy... lozsváron az ang... November 16-án... lozsvár zsidósága... ciót tart az Urán... közö gyűlést az... zionista Unió, az... vezet, a Ceire Miz... peldor rendezik é... vezetnek egy-egy... kozásnak kifejezés... behívó felhívják... jelenien meg a gy... számban, hogy a... lelő sulya legyen.

Woronov új... lentik: Woronov... most gyerekenél... Azt írja, hogy am... nél használnak p... ezek stilleg és sze... lesznek és tovább... sok tiltakoznak a

Franciaország... utazást. Párizsból... szág a nagy munk... kinttel megsgizo... közelebb rendelet... szerint külföldiek... között sem lehet... külföldi francia k... delkezés érkezik, h... bentazáshoz szükse... ristáknak és olya... akik nem munkát... csaországba.

Az esőzés hur... ket idéz elő. Védek... la szopogatasával.

Elsimult a sp... tus. Madridból jele... gyminisztérium... Franco örízethe ve... golyhoz intézett lev... dalmi követ és a... mány választai utá... hető. A tegnapi mi... mel vette tudomást

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukarest szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Nincsen annyira

...sálg az égen, mint ahány konferencia...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...

...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...

...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...

...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...

...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...

...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...
 ...szófordulatokat termeltek, míg a...
 ...mindenütt beszélnek. Sokat és...

Osztrák Osztálysorsjáték

A legnagyobb nyeremény
 szerzéses esetben

20.000.000 Lei

Jutalom és nyeremények:

	Schilling	Lei
1 jutalom	500.000	= 12.500.000
1 nyeremény	300.000	= 7.500.000
2 " "	100.000	= 2.500.000
2 " "	80.000	= 2.000.000
2 " "	60.000	= 1.500.000
1 " "	50.000	= 1.250.000
3 " "	40.000	= 1.000.000
1 " "	30.000	= 750.000
13 " "	20.000	= 500.000
21 " "	10.000	= 250.000
20 " "	8.000	= 200.000
34 " "	6.000	= 150.000
10 " "	5.000	= 125.000
60 " "	4.000	= 100.000
140 " "	2.000	= 50.000
320 " "	1.000	= 25.000
300 " "	800	= 20.000
840 " "	600	= 15.000
2190 " "	400	= 10.000
38040 " "	240-tól 96	= 214.560.000
42.000		335.160.000

összesen jóval több mint
Háromszáz millió Lei
 öt osztályra elosztva.

FRITZ DÖRGE,
 WIEN, I K

84.000 sorsjegy 42.000 nyeremény
 és 1 jutalom, ezek szerint
 az összes sorsjegyek fele
 okvetlen nyer

Az összes nyeremények
 valamint a nagy jutalom
 kifizetése készpénzben
Államilag van biztosítva

Nincs nyereményilleték.
 egyáltalán semmiféle levonás
Mind teljes nyeremény

A hivatalos nyereményjegyzék
 minden résztvevőnek a hazás
 után azonnal meg lesz küldve.

Hivatalosan megállapított sorsjegyárak

Egész fél Neved
1200 Lei 600 Lei 300 Lei

Az összegek NEM ELŐRE, hanem
 a sorsjegyek vétele után ese-
 dékesek és fizetendők.

Osztrák osztálysorsjáték
 főárusítója
 Kärntner Strasse 43-49
 Kruger Strasse 1

Ujra összeül a vámfegyverszűnési
 konferencia. Genfben jelentik: A nemzet
 közti vámfegyverszűnési konferencia a
 jövő héten megkezdte tanácskozásait.

Ovonnalíne természetes erősítő táp-
 szer megelőzza az izmokat, erősíti az
 idegeket.
 A volt berlini rendőrfőnök inzul-
 talóját öt havi fogházra ítélték, Berlin-
 ből jelentik: Zörgiebel volt berlini rend-
 őrfőnök bíróság előtti tettleges inzultáló
 járt, Haubrichot 5 hónapi fogházbüntetés
 sel sújtották.

Székelési zavarok, bégörös, puff-
 fadság, gyomorszájgyulladás, izgalmi álla-
 pokok, szívdigesség, félelemérzés, bő-
 dultság és általános rosszullét esetén a
 természetes Ferenc József keserűvíz a
 gyomor és belestorna tartalmát gyors-
 san és fájdalom nélkül kiűrti, a vérke-
 ringést előmozdítja a tartós megkön-
 nyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb
 orvosai a Ferenc József vizet nev férfi-
 knál, mint nőknél és gyermekeknél,
 eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc
 József keserűvíz gyógyszerárakban,
 drogériákban és fűszerüzletekben kap-
 ható.

A gyorsvonat elé akarta vetni ma-
 gat egy érsekújvári 17 éves leány. Ér-
 sekújvárról jelentik: A csendőrök né-
 hány nappal ezelőtt, mikor az esti gyors-
 vonat befutott az érsekújvári pályaud-
 varra, észrevették, hogy a pályatesten
 egy fiatal leány fekszik. Erőszakkal kel-
 lett onnan eltávolítani, mivel a leány
 öngyilkosságot akart elkövetni. J. M. 17
 éves leány családi viszály miatt akart
 megvalni az élettől.

AZ OSZTRÁK GYAPOTIPAR EX-
 PORTKONVENCIÓT AKAR LETESI-
 TENI. Bécsből jelentik: A régi osztrák
 gyapotipar a háború előtt kiterjedt üz-
 letet folytatott a Balkánnal különösen
 gombolyag-fonalban, amelyet leginkább
 a házi iparban használtak. Az egységes
 árak érdekében annakidején exportkar-
 tell állott fenn, amelynek Bécsben saját
 eladási irodája volt. A háborúban, mint
 hogy a Balkánra nem lehetett export-
 álni, a konvenció feloszlott. Az össze-
 omlás után ismételt kísérlet történt
 arra, hogy a kartell megint életbelép-
 jen. Atöbbiben lefolytatott tárgyalá-
 sok azonban teljesen eredménytelenek
 voltak. Ujabbán újabb megindultak
 ilyen irányu tárgyalások. E hónap
 20-án az osztrák, csehszlovák és magyar
 gombolyag-fonal-gyárosok elvben már
 meg is egyeztek az exportáló árak
 egységes árai tekintetében. Attól tartan-
 nak, hogy az olasz gyárosok, akik a há-
 boru után a balkáni piacot erősen ural-
 ták, erős konkurenciát fognak támasz-
 tani, amellyel aligha fog tudni meg-
 birkózni a három ország gyapotipara.
 Mindazonáltal vannak kilátások arra,
 hogy az olaszokat is bevonják a kar-
 tellbe és számukra biztosítani fognak
 bizonyos elhelyezhető mennyiséget.

Arról értesülünk, hogy az Ambrosi,
 Fischer és Társai nagyenyedi cég, az
 általa már 1907-ben létesített Stürbey-
 féle faiskolát és szőlőültvénytelep keze-
 lését újból átvette.

Megéri! Az új osztálysorsjáték fő-
 nyereménye 20 millió lei. A remény ezt
 megnyerni, vagy egyiket a számos töb-
 bi nyeremény közül, mint 12 és félmil-
 lió, 7 és félmillió, 2 és félmillió stb.
 fényt és napsugarat hoz a szürke hétköz-
 napiasságba. Emelett az összes sorsje-
 gyek fele okvetlen nyer. Minimális
 sorsjegyárak. A pénzügyminisztérium
 tól a sorsjegyek eladásával megbízott
 Fritz Dörge bank, Wien I/K, Kärntner-
 Strasse 43-49., a most lefolyt húzások
 alkalmával megint számos sorsjegyve-
 vőt segített jóléthez és gazdagsághoz.

Hevesi Piroksa zongoraművész
 hangversenye érdekes zenei eseménynek
 ígérkezik. A kiváló művész előző el-
 ső november 17-ére hirdetett, de techni-
 kai okokból szerdán, november 10-ére ha-
 lasztott hangversenyére rendkívül érde-
 kes, nívós műsort állított össze. Ez alka-
 lommal itt először mutatja be Brahms
 hatalmas F-moll szonátáján kívül a moder-
 n orosz zeneszerzők, (Mjaskowsky,
 Strawinsky stb.) műveit. A program
 több számat még Beethoven, Bartók,
 Debussy és Liszt művei alkotják. Remél-
 hetőleg Kolozsvar zeneifőnöke és szerető kö-
 zönsége felfigyel erre a minden tekintet-
 ben internacionális értelemben is vett
 művészi élvezetre.

Prágában tüntetni akartak a kom-
 munisták. Prágából jelentik: Dél-táiban
 a hatósági munkaközvetítő előtt kommu-
 nista tüntetés készült s egy szónok a
 tömeghez már beszélni is kezdett, ami-
 kor a közbelpő karhatalom a kommu-
 nistákat szétkergette. A tömeg egy ré-
 se a Vencel téren újra összeverődött és
 tüntetni próbált, de a rendőrség itt is
 azonnal akcióba kezdett s a tömeget szét-
 osztatta. A délután folyamán tüntetés
 inszenzáását még több ízben megkísérél-
 ték, mindannyiszor sikertelenül.

Vasutrablás Amerikában. San-
 Franciskóból jelentik: A Southern Paci-
 fic vasut egy személyvonatát San-Fran-
 ciskótól 12 mérföldnyire egy hat főből
 álló rablóbanda megállította s 60.000 dol-
 lárt elrabolt. A banda két tagja mint
 utas utazott a vonaton a többi taggal
 előre megállapodott, hogy a vonatot hol-
 fogják megállítani. Mikor a megállapí-
 tott hely közelébe értek, előre mentek a
 mozdonyig, revolvert fogtak a mozdony-
 vezetőre és kényszerítették a vezetőt,
 hogy a vonatot állítsa meg. A lesben
 álló másik négy rabló gépfegyverrel és
 dinamitbomokkal tartotta sakkban az
 utasokat, amíg a két, ugylátszik jól tá-
 jékozódott rabló, a postakocsiból elrabol-
 ta a 60.000 dollárt tartalmazó postaszá-
 kot.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVET
 MEGKAPHAT AZ UJ KELET
 KÖNYVOSZTALYABAN.

NAPRÓL-NAPRA

Az angol frontarcosok légiója ma
 éjjel fegyverszüneti emlékünnepet tar-
 tott, amelyen a walesi herceg tartott
 ünnepi beszédet. Az angol trónörökös
 azt hangoztatta beszédében, hogy az
 emberiség jövője érdekében ki kell kü-
 szöbölni a jövőben a háborukat.

Newyorkból jelentik, hogy a nemzet-
 közli löversenyeken tegnap a Nemzetek
 Katonai versenyében Németország tiszt
 versenyzői győztek. Második lett az
 Egyesült Államok, harmadik Magyar-
 ország csapata. A további helyezési
 rend a következő volt: Irorszag, Svéd-
 orszag, Kanada. A versenyeket az Ame-
 rikai Nemzeti Lovasszövetség rendezte.

A Graf Zeppelin ma megtette 150-ik
 útját. Ez alkalommal postaszállító uton
 volt Hollandia felett. Visszatérőben a
 léghajó átrepülte Alsdorfot és a legény-
 ség a bányakatasztrófa színhelye felélett
 tisztelgett a munka hősi halottai iránti
 megbecsülés jeléül.

Ausztriában ma nemzeti ünnep van,
 a köztársaság kiküldetésének 12-ik évfor-
 dulója. Az ünnep előestéjén, tegnap
 este a 2., 3., 4., 5. osztrák gyalogezredek
 zenekari közös zenés takarodót adtak
 elő. Ma Miklós szövetségi elnök és a
 kormány tagjai a hadügyminisztérium
 épülete előtt végignézték a csapatok
 díszelvonulását. Az összes középületek
 zászlódszében állanak. Ma este a fővá-
 rost fényesen kivilágították.

A finn parlament tegnap elfogadta a
 kommunistaellenes törvényt. Eszerint
 a jövőben a kommunista párt tagjai
 sem törvényhozási, sem községi képví-
 selőtestületi tagok nem lehetnek. A tör-
 vény felhatalmazza a köztársasági el-
 nököt arra, hogy nemzeti veszély esetén
 a szabadságjogokra való tekintet nélkül
 rendkívüli intézkedéseket léptethessen
 életbe.

Észak-Németországban napok óta tart
 a vihar. A Keleti és az Északi tengeren
 és a partmelléken állandó pusztító ere-
 jű orkán dühög. Az Elbe alsófolyásán
 a hajózás teljesen megszűnt, mert a szél
 ereje a legjobban megépített hajók ép-
 ségét is veszélyezteti. A szélrohamok
 számos vasútvonalon a táviró- és telefon
 póznákat a sinekre döntötték. A vonat-
 ok nagy késésekkel közlekednek. Berlin
 egyik elővárosában egy épülő többemele-
 tes ház állványzatát ledöntötték a szélro-
 hamok. Itt több sebesülés történt.

Hitlerék Olaszországban. Rómából
 jelentik: Németországból harminc Hit-
 ler-párti acélisakos utazott Olaszország-
 ba. A fasiszták német elvbarátaikat
 nagy ünnepséggel fogadták. Rómában
 az állam látta vendégül őket.

A CSEHSZLOVÁK ÜVEGKAR-
 TELL MEGHIUSULT. Prágából jelen-
 tik: A csehszlovákiai fuvottüveg-piacon
 az utóbbi időben óriási konkurencia
 támadt, amely arra indította a nagyobb
 gyárakat, hogy kartellbe lépjenek az
 egységes árak érdekében. A szűkebb
 kartell a napokban meghívott küldött az
 összes érdekelt gyárakhoz. A tanácsko-
 zásokon a kevésbé kvalifikált üveget elő-
 állító gyárak az egységes árak ellen
 foglaltak állást, mert attól tartottak,
 hogy a jobb minőségű árut is olyan ol-
 csón fogják adni, mint az általuk gyár-
 tott silányok. Minthogy ebben a kérdés-
 ben nem lehetett megállapodásra jutni,
 a kartellre vonatkozó törekvések meg-
 hiúsultak.

Népszerű tudományos előadás. E
 hó 15-én, pénteken este fél 9 órakor az
 Építőmunkás Otthonban (Str. Váji, Pa-
 tak ucca) népszerű tudományos előadás
 lesz, melynek keretében dr. Lakatos Im-
 re, a kiváló publicista „A természettu-
 dományok mai állása” címen fog elő-
 adást tartani. Az előadásra, melyet a
 Kautsky-kulturkör rendez, a belépés
 díjtalan és mindenkit szívesen lát a ve-
 zetőség.

LEMONDOTT A BELGA KORMÁNY

Brüsszel, november 12. Jaspár kormá-
 nya 11 hónapos kormányzás után bead-
 ta lemondását. Ennek oka az, hogy a
 nyelvkérdésben a katolikus és a liberá-
 lis miniszterek között súlyos nézeteltéré-
 sek merültek fel. Politikai körökben
 valószínűnek tartják, hogy Albert ki-
 rály újra Jaspárt fogja megbízni a kor-
 mányalakítással.

rekedi?

biztos gyógyulást

MALT

pláló, malátás

enc képkialli-
C-klubban

ember, aki az iró-
 m jelentéktelen te-
 re volt érekkkel ez-
 terátusok között,
 ennek a periódus-
 Gyarmati karrier
 viratlanul abba-
 akkor már amatőr
 kőző festői kész-
 teni. Az erdélyi
 centruma: Nagy-
 y, ahol Gyarmati
 dolgozni kezdett,
 végül a nagyverü-
 k esodálókozó sze-
 k erről-évre való
 aki művészi vé-
 kiélni az irodal-
 mint festőművé-
 any év alatt meg-
 at, amellyel mű-
 dobhatta. Gyar-
 estők közül való,
 nista iskolájának
 ellenére Gyarmati
 szerzött iránt:
 ülönbözik a szok-
 jképek festőitől,
 uk az esztendő-
 bányai levegőt,
 e egy felfogásra
 Gyarmati egyéni
 sáltak döntően a
 megmaradt mo-
 em hajló művész
 t és az embert
 és egyéni színek

alan megjelenik
 ulzó, mindig le-
 kal. Egyik szép
 hegyen” címűn
 a kaszáló pa-
 Egyik valóban
 nyén: az „Öreg
 mün valósággal
 an adja vissza a
 égtelen csöndet.
 eggel című olaj-
 ültébbek olaj-
 lay szinkészség-
 ny megalkotott
 en talán többet
 nényeiben, apró
 színeket adnak.
 ás, Parkrésztet,
 bizonyosági egy
 yozott, lelkiisme-
 ly ez a fiatal
 e indult. Sok
 fejlődőképesség
 jó uton halad
 köze küzdje fel-
 ig tekinthetők
 (—lay)

HER&CO
ALBA

ezdődt. Aki
 elérni, iltessen
 ősz folyamán.
 díjmentes

KELETBEN

KÖZGAZDASÁG

Egyidejűleg Belgrádban és Varsóban konferenciáznak az agrárállamok

Belgrád, november 12. Öt állam: Románia, Magyarország, Lengyelország, Jugoszlávia és Bulgária megbízottai ma reggel megkezdtek közös tanácskozásait Belgrádban. A tárgyalás legfontosabb pontja az agrárállam gabonaexportjának közös szabályozása. A megbeszélések anyaga kapcsolatban van a bukaresti és varsói agrárkonferenciák határozataival. A belgrádi delegátusok már nem az elvi, hanem az agrárexport gyakorlati kérdéseit tárgyalja és így remélhető, hogy az agrárblokk rövidesen

mégis létrejön, ami az agrárkrízis egy hülésének kezdetét jelentené. Egyidejűleg a belgrádi tanácskozásokkal egyidejűleg Varsóban hétfőn megkezdődtek a közép- és dél-európai államok szakértő bizottságainak tanácskozásai a mezőgazdasági hitelkérdések ügyében. A tanácskozásokon részt vesznek: Románia, Magyarország, Bulgária, Észtország, Lettország, Lengyelország, Csehország és Jugoszlávia. A konferencia elnöke Poplarszky lengyel, alelnöke Lugoseanu román megbízott.

A kolozsvári ítélőtábla jóváhagyta a kolozsvári árutőzsde megalakulását

Illetéktelenül járt el a törvényszék az alakuló közgyűlés megsemmisítésével

Cluj—Kolozsvár, november 12. A árutőzsde életében jelentős esemény történt a tegnapi napon. Victor Iliescu, Hexner Béla és Rózsa Mórnak a tőzsde megalakulása ellen bejelentett és a kolozsvári törvényszék által elfogadott kifogása került másodfokon a kolozsvári ítélőtábla dr. Kerner tanácsa elé.

Iliescu Victor és három társa petícióval támadták meg a tőzsde-választmány megalakulását, mert szerintük az alakuló közgyűlés összehívása körül formai hibák történtek és ezért az egész közgyűlés szabálytalan volt. A törvényszék helyt adott ennek a petíciónak és a közgyűlést megsemmisítette, bár előzőleg a kereskedelemügyi miniszter, melynek hatáskörébe volt képpen az ügy tartozik, a megalakulást jóváhagyta.

A kolozsvári törvényszéknek ezt a határozatát az árutőzsde elnöksége megfellebbezte. Az volt a fellebbezés indoka, hogy a törvényszék hatásköri túllépést követett el, mert a tőzsde ügyében illetéktelen volt dönteni. Dr. Negrea Camil egyetemi tanár, ügyvéd, ezt az álláspontot fejtegette, míg a petícionálók nevében dr. Fehér Dezső azt hangoztatta, hogy a törvényszék helyesen járt el, mikor határozatát meghozta, mert illetékes volt a döntésre.

A perbeszéd után a táblai tanács rövid tanácskozást tartott. Dr. Kerner tanácselnök kihirdette az ítéletet, mely a törvényszék ítéletét, mint illeték telett megsemmisítette. Ezzel az akttussal eldőlt a kolozsvári árutőzsde megalakulásának sokat vitatott kérdése.

A KERESKEDŐ TANÁCS (Sfatul Negustoresc) folyó hó 13-án, csütörtökön újabb megkezdte a rendes heti összejöveteleit megtartását a kereskedelem aktuális problémáinak, helyi és általános érdekű kérdéseinek felszínre tartása és megbeszélése végett. Az elnökség ezúton kéri a választmányi és rendes tagokat, hogy a minden héten csütörtökön este fél 9 órakor Főter 22 sz. alatti helyiségében tartandó összejöveteleken minél számosabban résztvevni szíveskedjenek.

EMELKEDNEK A CINK-ÁRAK. Bukarestből jelentik: A cink-árak az utóbbi napokban meglepetésszerűen erősen emelkedtek. A tendenciának ez a változása annál figyelemreméltóbb, minthogy a készülő cink-kartell utolsó

konferenciáján senki sem gondolt az árak emelkedésére. Ezt annál kevésbé lehetett elvárni, minthogy a tengerentúli és az európai termelők a belga-francia Pennarova és Royale Asturienne társulatok erős ellenkezésén a kartell megbukott. A konferenciát a hónap végére kellett elhalasztani, hogy közben lehetőleg megnyerjék a versenyző társulatokat a konvencióhoz való csatlakozásra. Ha mindazonáltal az árak 13 fontról 15 fontra emelkedtek, akkor ezt arra kell visszavezetni, hogy az amerikai cinkgyárosok minden valószínűség szerint erősen csökkentett üzemmelle akarnak dolgozni. Azonkívül Angolszágban javult a kereslet, ami szintén hozzájárul az áraknak ilyen meglepetésszerű emeléséhez.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI Csütörtök, november 13.

Bukarest. 12: Grammfón. 12:30: Hírek. Időjárás. grammfón. 17: Zenekar. 17:15: Hírek. 17:30: Zenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Szimfonikus hangv. 20:30: Felolvasás. 20:45: Dalest. — 21:15: Szimfonikus hangv. 21:45: Hírek.
Budapest. 9:15: A Rékai Miklós szalonzenekar hangversenye. 9:30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12:05 A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. 12:25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádió-előadásai. 5:30: A m. kir. Földművel.ügyi Miniszterium rádióelőadásorozata. 5:40: Hangverseny. 6:40: Angol nyelvoktatás. 7:15: Képek a magyar irodalom múltjából. Császár Elemér dr. egyetemi tanár

előadása. 7:50: Vigjátékelőadás a Studióból. Görög tüz. Irta: Hevesi Sándor. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Cigányzene. Bécs. 22:05: Zenekari hangv. Berlin. 23:05: Táncczene. Breslau. 19: Grammfón. 21:55: Operett-részletek. Hamburg. 20:45: Karének. Köln. 21: Szimf. hangv. Lipsze. 19:30: Operett-dalok. Varsó. 22:15: Hegedűjáték. Poznan. 20:30: Baritonének. Kattovic. 20:30: Könyvű zene. Milánó. 21: Hangverseny. vagy opera. Róma. 21:05: Hegedűhangv. Műsoron Beethoven D-dur hegdedűhangv. Prága. 21: Szimf. hangv. Pozsony. 19:20: Szórakoztató zene. Brünn. 19:55: Zongora. Novák, Dvorák művei. Mor. Ostrava. 19:20: Vegyes kar. Osló. 18:30: Grammfón. Toulouse. 22: Opera és vigooperarészletek.

Péntek, november 14.

Bukarest. 12: Grammfón. 12:30: Hírek.

Grammfón. 16: Zenekar. 17:15: Hírek. Időjárás, időjelzés. 18: Rádiógyetem. — 19: Színelőadás. 19:30: Grammfón. — 20: Operettest. Közben hírek. Budapest. 9:15: Hangverseny. 9:30: Hírek. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12:05: Szalonzenekari hangverseny. 12:25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2:30: Hírek. 4:10: Novellák: 1. Karabélyos Kapitány. 2. Gyerekek. Irta és felolvassa Dezsényi Béla. 4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Tót-magyar nyelvoktatás. 5:30: Orbán Sándor magyar nótákat énekel Kurina Sini és cigányzenekarának kíséretével. 6:30: Gyorsíró-tanfolyam. 7: A m. kir. Mária Terézia honvédegyezred zenekarának hangversenye. 8:10: Magyar dalok és zongoradarabok 9: Odry Árpád előadói estje. 9:30: Hangverseny. Busoni: II. zongorahegedű szonáta. Puccini: Bohémek. Gounod: Faust. Zsolt: Sérénade. Zsolt: Satyr és Dryadok. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Grammfónhangverseny. Bécs. 21: Zenei est. Berlin. 21:50: Dvorák: Csellóverseny. Breslau. 20:15: Kálmán: Montmartrei ibolya c. operett. Köln. 20: Könyvű zene. Lipsze. 22:30: Grammfón. Stuttgart. 20: Filharmonikus hangverseny. Beethoven: V. szimfónia. Mozart: Ariák. Wagner: Tannhauser részletek. — Weber: Océán-ária. Borodin: Poloveci táncok. Varsó, Kattovic, Poznan. 20:15: Filharmonikus hangv. Mozart: Varázsfuvola. — Szkrjabin: III. szimfónia. Brahms: Hegedűverseny. Perkowski: Swentewid. ballet-részletek. Milánó. 21: Szimfonikus hangv. Róma. 21:05: Lehár: Paganini c. operettje. Prága. 20: Cseh filharmonikusok hangversenye. Pozsony. 17:55: Magyar óra. Osló. 20:30: Hangv. Toulouse. 20:25: Grammfón. 25: Bécsi és katonazene. Belgrád. 20:30: Hegedű és zongorajáték 21:30: Operaáriák és kettősök.

Színház-Mozi

A Román Opera műsora

Vasárnap, november 16-án: Pillangó kis asszony. (Teiko Kiwa híres japán énekesnő vendégfellépésével.) Hétfő, november 17-én: Zsidónő. Szerda, november 19-én: Szünet. Péntek, november 21-én: Hoffmann mesei. (Premier.) Vasárnap, november 23-án (délután): Tosca.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Fekete Mihály: *Cyrano de Bergerac*. Tíz évi távollét után ma este lép először Fekete Mihály a kolozsvári közönség elé, amely általános örömmel fogadta Fekete Mihály vendégszereplésének híret. *Cyrano* parádés szerepe Fekete Mihálynak s egészen bizonyos az elővételek után ítélve, hogy a csütörtöki este zsufolt ház előtt fog lefolyni.

Lila test, sárga sapka. Pénteken este lesz a premierje Szomaházy István híres operettjének, amelynek szövegét a népszerű író regényéből Békeffy István és László írták, zenéjét pedig Lajthay Lajos komponálta. A Lila test, sárga sapka minden ízében mulatságos, tréfákkal, slágerekkel, táncokkal, mókákkal telítődött operett és Budapesten állandóan táblás házak előtt adták. Nálunk Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Nádor Jenő, Tompa Béla, Ihász Aladár, Fülöp Sándor, Selmecezy Mihály, Leövey Leó, Réthelyi Ödön, Nyerges Ferenc játsszák az operett főszerepeit, egy maszatos kis cselédeleány szerepében Mihálkó Gizi jutott ezuttal nagyobb szerephez. A darabot Ihász Aladár rendezi, a zenekart Stefanidesz József vezényli. A Lila test, sárga sapka egy előre péntekre, szombatra és vasárnapra van kitűzve.

A vadkacsa. Horváth Árpád rendezésében már egy héttel ezelőtt megkezdődtek Ibsen világhírű Vadkacsájának próbái. A darab már annyira megérett az előadásra, hogy hétfőre ki lehetett tűzni a premiért. A vadkacsa Horváth Árpád teljesen újszerű felfogásában korántsem az a könyvszagú, dohos és porszagú színműtöbbé, aminek eddig játszani szokták, hanem a mai élet legelvezőbb aktuálitása, amely mindnyájunk legégetőbb legelvezőbb problémáit viszi színpadra. Bátor, sőt profétai munka az Ibsen Vadkacsája, amely korunk élet-hazugságait látnoki erővel leplezi le s rosszul elaltatott lelkiismeretünket igaz és őszinte gondolkodásra kényszeríti. A darabnak nemesak izgalmas meséje, de tízes eszmei háttérrel is szinte kézzelfoghatóan megmutatkozik Horváth Árpád szcenáriumában s a színészek vetekedve szolgálják a mű és a rendező intencióit. A vadkacsa hétfői és keddi előadásaira már meg lehet váltani a jegyeket.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA Csütörtök: *Cyrano de Bergerac*. (Fekete Mihály vendégfellépésével. Napi bérlet 12. szám, B. Ssz. 56.) Péntek: Lila test, sárga sapka. (Operett-újdonosság először. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Nádor, Tompa, Ihász. Première-bérlet 10. szám, Ssz. 57.) Szombat délután pontban 3 órakor: János vitéz. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal. Bevezeti: dr. Rácz József. Ssz. 58.) Szombat este: Lila test, sárga sapka. (Újdonosság másodszor. Napi bérlet 13. szám, A. Ssz. 59.) Vasárnap délután 6 órakor: Lehullt a rezgő nyárfa. (Operett újdonosság mérsékelt helyárakkal. Ssz. 60.) Vasárnap este 9 órakor: Lila test, sárga sapka. (Operett-újdonosság harmadszor. Napi bérlet 13. sz., A. Ssz. 61.) Hétfő: A vadkacsa. (Rendező és bevezető Horváth Árpád, a budapesti Nemzeti Színház rendezője m. v. Première-bérlet 11. szám, Ssz. 62.) Kedd: A vadkacsa. (Másodszor. Napi bérlet 14. szám, A. Sorozatszám: 63.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Csütörtök, péntek 3, 5 és 7 órakor, szombaton fél 3 és 4 órakor: Nagy attrakció, hangos világfilm: A Volga leánya. 10 felvonásos, hangos, zenélő és éneklő filmrészlete, a főszerepekben: Evelyn Holt és Igo Sym. Helyárak: 20 és 10 lej.

Apró hirdetések

Gouvernante, perfekt francia, német Zongoratudással állást keres. Str. M. nerva 7. Ajtó 6.
Szörme bundákat 3500 és szörme galérok 350 lejtel kaphatók. V. Janky, Főter 22. Udvar.
Az Astória közelében, Calea Gen. Dragalina (vált Fellegvári ut) 14. alatt eszónosan butorozott szoba azonnal kiadó.
Csipkebevarrás, művészies diványpárna montirozás, valamint izléses kézmunkák Fisch Böske kézimunka szalonjában Cluj, Str. Baritiu (Malom u.) 16.
Egy új pesaniki bunda eladó. Ötvös ucsa 12.
Kották eladók. Cim a kiadóban.
Köser vegetáris étterem! Rendkívül izletes ételek. Figyelmes kiszolgálás. A vaj és tejneműek saját készítményeim. Schwartz Ignacné. Cluj, Calea Regalei Ferdinand 10.
Perfekt német egyetemi hallgatónő jutányos árak mellett órákat, esetleg korrepetitálást vállal. Szíves megkereséseket kérem Anton Rosenfeld, Cluj, Gh. Baritiu 16. címre intézni.
A proféta gyermek
Edmond Fleg megrázó zsidó regénye
Ára 100 lej és portó
KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

XIII EVP. Cluj—Kolozsvár 1930 november 13. 5691 ÉV

Uj Kelet és bányai...
Kéziratokat...
„Felsz. hasznavele”

Megjelent végriumi rendelet, viselői kar léptrendelet általános le, hogy minden 15 százalékkal megsemmisítve. Arra hogy hogyan töltsék általános és ható utasítások, amely elsősorban hasznaveletteljáról intézkedések hasznaveletteljáró fogalom jelölt meg azok a dozatokat, amelyek ezen két megrostálása megvérdményben tisztviselő sorsak nem ismeri, akik saját kenyészetes szolidaritá hogy minden tisz és szükségesnek

Ilyen körülmények az állami hivatalnokoknak nyújtandó nyugtalanítástól való mentesítéséről szóló törvényjavaslatra az állam költségvetésének szűkös helyzetében csaknem 17 millió A helyzet abszurdára igen találóan kareszti publicistotta, hogy Románia az állam költségvetésének szűkös helyzetében csaknem 17 millió A helyzet abszurdára igen találóan kareszti publicistotta, hogy Románia az állam költségvetésének szűkös helyzetében csaknem 17 millió

Ennek a gazdasági szempontból állapoton a gazdasági okokból nem elsősorban a szűkös helyzetben, amellyel szembe kell nézni, hanem az, hogy az állam költségvetésének szűkös helyzetében csaknem 17 millió A helyzet abszurdára igen találóan kareszti publicistotta, hogy Románia az állam költségvetésének szűkös helyzetében csaknem 17 millió